

Nymølle Stenindustrier A/S
Østre Hedevej 2
4000 Roskilde
CVR-NR: 48885411

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Michael Hjort Andersen
E-mail: mha@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201970
KS: SRP
Dato: 12. maj 2023
Sagsnr.: 21/41500
ID-nr. (RIT): 621-035

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af sand, grus og sten gældende til den 12. maj 2033 på matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang i Kolding Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	2
1.1	Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding	3
1.2	Før tilladelsen tages i brug	4
1.3	Ejerforhold.....	4
2	Sagens baggrund	4
2.1	Ansøgningens indhold	4
2.2	Beskrivelse	5
3	Vilkår.....	5
3.1	Omfang af retten til at indvinde	5
3.2	Drift.....	6
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	8
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	10
3.5	Efterbehandling m.m.....	11
4	Generelle bestemmelser	12
5	Sikkerhedsstillelse	14
6	Ansøgningsprocessen	14
6.1	Myndighedshøring.....	15
6.2	miljøvurderingsloven.....	17
6.3	Partshøring	17
7	Regionens vurdering af sagen	19
7.1	Lovgrundlag	19
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	19
8	Klagevejledning og underretning	27
8.1	Klagevejledning.....	27
8.2	Underretning om afgørelsen	28
9	Bilag	29

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har regionen vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter)
- indsatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

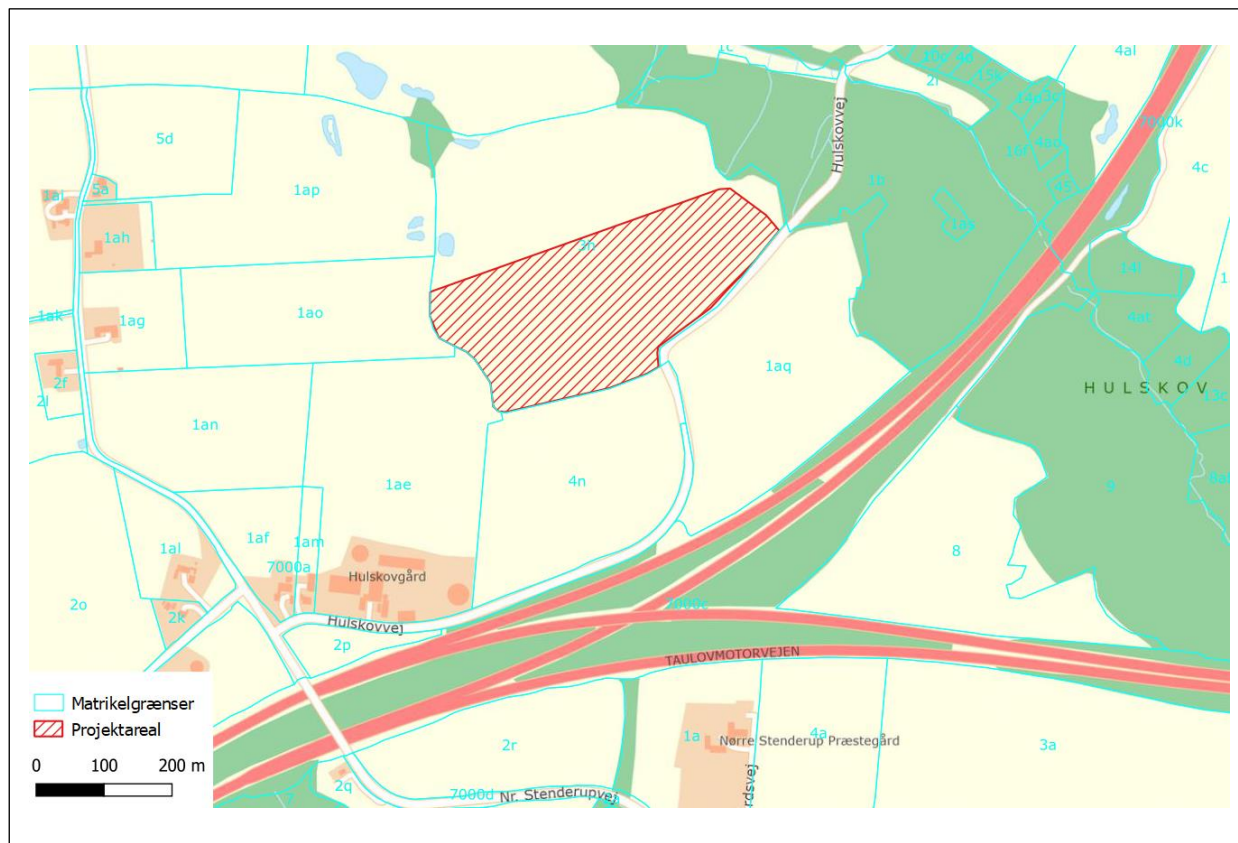
- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- naturbeskyttelsesloven
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder:

- Tilladelse til indvinding, nedsivning og udledning af vand. Gældende til den 1. september 2029. Bilag 5.
- Tilladelse til vejadgang. Bilag 4.
- Afgørelse fra Kolding Kommune om et beskyttet dige ved Møsvrå Grusgrav. Bilag 7.

1.1 Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 300.000 m³ sand, grus og sten årligt på 8,9 ha af matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang i Kolding Kommune. Se oversigtskort herunder:

Oversigtskort over området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstoffor tilladelsen kan tilbagekaldes af regionen i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Regionen skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.
- Afsættelse af indvindingsarealet jf. vilkår 4.
- Dispensationer og tilladelser uden for samordningspligten:
  - Tilladelse om vejadgang, Bilag 4

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Knud Henrik Daugaard-Hansen som ejer af matr.nr. 3h Nr. Stenderup, Eltang i Kolding Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Nymølle Stenindustrier A/S har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 300.000 m³ sand, sten og grus på 8,9 ha af matr.nr. 3h Nr. Stenderup, Eltang i Kolding Kommune ejet af Knud Henrik Daugaard-Hansen.
- Der forventes at indvinde til 20 meter under terræn og 4 meter under grundvandsspejlet.
- Der ønskes følgende driftstider 7-18 mandag - fredag og 7-14 på lørdage. Herudover udlevering af materialer på hverdage 6-7.
- Råstofferne påtænkes anvendt til både vejmaterialer og betontilslag.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: 3 læssemaskiner, 1 hydraulisk gravemaskine, 3 tørsortéranlæg, 1 vådsorteringsanlæg med vaskehjul, 1 knuser, 1 mobilknuser, 1 knivvasker og et doseringsanlæg. I perioder ved muldafrømning anvendes 1 dozer, 1 gravemaskine og 3 dumpere.
- Der forventes et årligt forbrug af 600 liter olie og 230.000 liter diesel. Der vil være en stationær tank på 5000 l, i spildbakke, ved mandskabsvogn.

- Der vil blive anvendt 3 m³ vand i døgnet til vask af råstofferne. Vandet indvindes fra gravesø.
- Affald som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven bortskaffes ved Avista Oil Denmark og Stema.
- Der ønskes adgang til råstofgraven ad den eksisterende godkendte adgangsvej.

2.2 Beskrivelse

Der er ansøgt om tilladelse til råstofindvinding på 8,9 ha., som en udvidelse af den eksisterende råstofgrav umiddelbart vest for det ansøgte. Arealet er udlagt som graveområde for sand, grus og sten i Region Syd-danmarks Råstofplan 2020. Der ansøges generelt om at indvinde sand, grus og sten. Det ansøgte areal fremgår af oversigtskortet på bilag 1.

Råstofforekomsten er velbeskrevet. Forekomsten er kendt til ca. 14 mut. svarende til ca. kote 50. Bunden af forekomsten er dog ikke registreret i de dybeste borer. Der kan derfor findes råstoffer under kote 50. SkyTEM-data bekræfter højmodstandslag i intervallet 10-15 mut. I intervallet 15-20 mut. ses lavere modstande. Der er dog tale om en midling af modstande og usikkerhed i vurdering af dybden. Der kan derfor ikke udelukkes at der findes råstoffer i dybden 15-20 mut. Der søges ikke om indvinding under det primære grundvandsspejl. Der er ansøgt om indvinding af op til 300.000 m³ sand og grus pr. år på arealet. Der vil blive etableret støjvolde til at mindske gener ved gravningen, ligesom der er stillet vilkår om fremtidig grundvandsbeskyttelse.

I ansøgningens efterbehandlingsplan fremgår det, at arealet skal efterbehandles til landbrug. Der er efterfølgende fra ansøgers side ønsket at landbruget skal være ekstensivt uden brug af gødning og pesticider. Det efterbehandlede terræn vil i den nordlige del af det ansøgte område blive sænket mellem 2-3 m, mens det mod syd i bliver sænket op til 15 m. Det efterbehandlede areal vil forventeligt variere mellem kote 58 – 53, og områdets topografi vil herved blive udjævnet især mod syd.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang af retten til at indvinde

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.

2. Der må årligt indvindes 300.000 m³ sand, grus og sten. Det er den samlede mængde for denne tilladelse og den eksisterende tilladelse umiddelbar vest her for. Råstofgraven har i skrivende stund de to tilladelser der drives som en samlet virksomhed.
3. Indvindingen skal ske inden for det indtegnede område (herefter kaldet indvindingsarealet), som fremgår af bilag 1. Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
4. Grænsen for det område, der må graves i (indvindingsarealet), skal sættes af i marken efter nærmere aftale med regionen. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
5. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
6. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 3 læssemaskiner, 1 hydraulisk gravemaskine, 3 tørsortéranlæg, 1 vådsorteringsanlæg med vaske-hjul, 1 knuser, 1 mobilknuser, 1 knivvasker og et doseringsanlæg. I perioder ved muldafrømning anvendes 1 dozer, 1 gravemaskine og 3 dumpere. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra regionen.
7. Regionen skal til enhver tid holdes underrettet om, hvilken virksomhed der forestår indvindingen.
8. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til enhver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

3.2 Drift

9. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding: mandag til fredag 07 - 18 – og lørdag 7 – 14, dog ikke helligdage og juleaftensdag.
  - b. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet: 6-7 på ovennævnte dage.
  - c. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra regionen.
10. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag Lørdag	07.00 – 18.00 07.00 – 14.00	55 dB (A)
Mandag – fredag	06.00 – 07.00	40 dB (A)

Grænseværdien er gældende i det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 meter fra beboelse i det åbne land. Grænseværdien (fx 45/40/35 dB(A)) er gældende overalt i områder til støjfølsom arealanvendelse.

Det maksimale støjniveau L_{pAmax} må i alle dage i tiden fra kl. 06.00 til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

Hvis regionen finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen jf. følgende liste: Hvis regionen finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen, jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og dokumentere, at grænseværdierne overholdes ved en efterfølgende kontrolmåling/-beregning udført af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

11. Hvis regionen finder det nødvendigt, skal indvinder for egen regning lade udføre målinger og beregninger samt dokumentere, at de vejledende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og/eller vibrationer er overholdte. Målinger og beregninger skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen, jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner.
12. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportørens returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkilder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
13. For jord- depoter og volde gælder:
  - a. Voldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.

- b. Støvjvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.
- c. Hældningen på depotet må ikke være stejlere end 1:2.

- 14. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).
- 15. Råstoffer og jorddepoter skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsesejendomme.

3.3 Adgangsforhold og afstande

Vilkår efter råstofloven

- 16. Adgangsvejen skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for, at der deponeres affald eller for dieseltveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.
- 17. Adgang til råstofgraven skal være via den eksisterende råstofgrav til Nr. Stenderupvej ved matr.nr. 1an Nr. Stenderup By, Eltang, og det er ikke tilladt at anvende andre adgangsveje.
- 18. Adgangsvejens hældning skal være således, at der ikke ledes vand og materialer fra adgangsvejen ud på offentlig vej.
- 19. Adgangsvejen skal renholdes, for at undgå, at der trækkes materialer ud på offentlig vej.

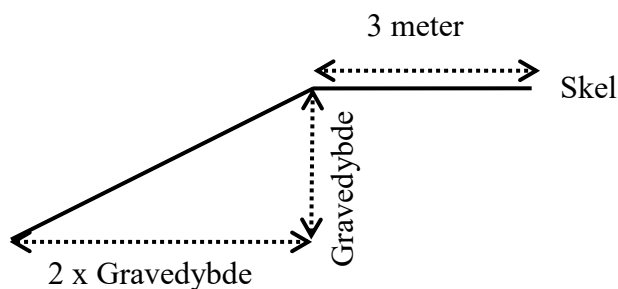
Vilkår efter vejloven

- 20. Kolding Kommunes tilladelse efter vejloven. Vilkårene i Kolding Kommunes tilladelse efter vejloven skal overholdes, se bilag 4

Graveafstande og begrænsninger

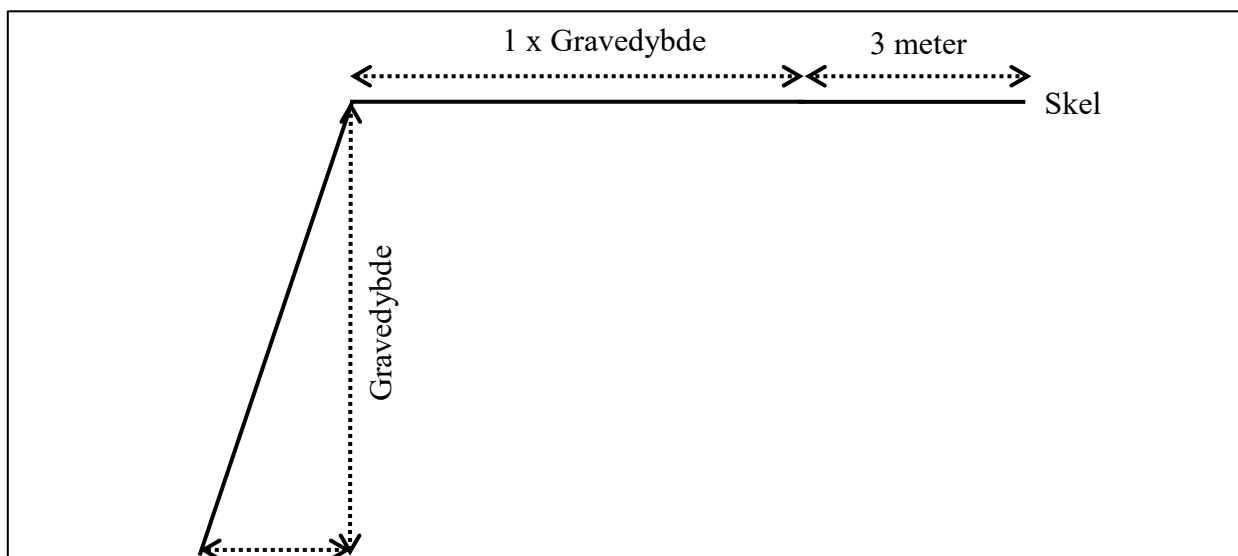
21. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra offentligt eller privatfælles vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på anlæg 1:2, jf. følgende figur:

22. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel, diger og hegn med mindre andet er aftalt med lodsejer(ne) og godkendt skriftligt af regionen. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på 1:1,5.

- a. Særlig opmærksomhed skal rettes mod de beskyttede diger i skellene mellem Matr.nr. 3h og 4n Nr. Stenderup By, Eltang og op mod 1b Nr. Stenderup By, Eltang.

23. Hvis der graves stejlere end vilkår 21 og 22, skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figuren herunder:

Principskitse for stejl gravning

24. Der må ikke graves nærmere end minimum 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.

25. Tilladt gravedybde er til forekomstens bund af sand, grus og sten under forudsætning af at skråningsanlæg overholdes.
26. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning.
27. Støjvolde, jorddepoter, oplag eller lignende må ikke anlægges højere end 10 m over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.
28. Jordvoldene, langs periferien af projektarealet som er vist i graveplanen på bilag 2, må have en højde på 10 m., og skal senest fjernes når arealet efterbehandles. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

29. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
30. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.

Tankning og spild

31. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
32. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet.
33. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere *stationære anlæg* kan tankes fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
34. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

35. Der må ikke opbevares affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, i grusgraven.

Vilkår efter vandforsyningsloven

Kolding Kommune har i forbindelse med råstofindvindingstilladelse af 21. september 2020 meddelt en tilladelse til vandindvinding, samt nedsivning og udledning af vaskevand. Den har Kolding kommune meddelt også gælder for dette tillæg. Vilkår herfra skal overholdes. Se bilag 5.

3.5 Efterbehandling m.m.

Efterbehandlingsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Kolding Kommunes høringssvar.

Vilkår efter råstofloven

---

36. Efter endt gravning skal der efterbehandles til ekstensiv landbrug uden brug af sprøjtemidler og gødskning, efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 2. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
37. Efterbehandlingen skal udføres jf. planen i bilag 2.
38. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
39. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal regionen underrettes herom, således at evt. tvivlsspørgsmål omkring efterbehandlingens udførelse kan afklares.
40. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
41. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
42. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
43. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan regionen på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.

44. Der må ikke gødskes eller anvendes pesticider på projektarealet.

45. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Regionen kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af regionen.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Regionen er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Regionen kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Regionen kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser regionen vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med regionen som påtaleberettiget.

Ejer skal efter loven betale for tinglysningen. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af regionen, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 43 og 44 blive aflyst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette regionen.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til regionen, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og regionen kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til regionen om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Regionen videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Miljølovgivning i øvrigt

Gældende miljøregler vedr. tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) er også gældende i råstofgrave. Gældende miljøregler vedrørende miljøfremmede stoffer samt bortskaffelse af hveaffald/afbrænding gælder ligeledes i råstofgrave.

Gældende miljøregler vedr. opbevaring, deponering og bortskaffelse af affald gælder også i råstofgraven. Bortskaffelse af affald skal derfor ske i henhold til gældende affaldsregulativer for Kolding Kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Nymølle Stenindustrier A/S skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang i Kolding Kommune på kr. 1.350.000 kr. indeks 125,07 fra 4. kvartal 2022 for jordarbejde.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på ekstensiv landbrugsjord 150.000 kr. pr (åben) hektar, som vurderes at være prisen for jordarbejdet der skal udføres ved reetableringen.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til regionen, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 9 ha og kan reguleres, når regionen skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af regionen, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden 13. december 2021 til 14. januar 2022 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstof-tilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Kolding Kommune
- Museum Sønderjylland

Der indkom følgende høringssvar:

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Museum Sønderjylland	Se bilag 6	Udtalelsen ligger som bilag 6 til tilladelsen. Diget mellem matr.nr. 3h og 1ao og 1ae Nr. Stenderup By, Eltang er af Kolding Kommune vurderet til ikke at være et beskyttet dige. Jfr. afgørelse fra Kolding Kommune den 31. august 2020.
Kolding Kommune	<p>Grundvand</p> <p>Faktuelle forhold og vurdering: Det ansøgte område ligger inden for OSD og indvindingsopland til Bøgebjerg Vandværk, og er et grundvandsdannende opland. Der er ingen vandindvindingsanlæg inden for 300 meters afstand fra det ansøgte område. Graveområdet ligger i et morænelandskab fra sidste istid med forstyrret geologi pga. isens bevægelser, dalsystemer m.v. Det primære grundvandsmagasin i området kan derfor være sårbart. En retablering af området efter afslutning af råstofindvinding, som vil foregå over og under grundvandsspejlet, til konventionel landbrugsdrift kan udgøre en reel trussel mod grundvandsressourcen i området, som er i forvejen er under pres.</p> <p>Konklusion: Kolding Kommune kan som grundvandsmyndighed kun acceptere råstofindvinding på arealet, hvis der i forbindelse med gravetilladelse, stilles krav om forudgående tinglysning af, at der ikke må anvendes pesticider på det</p>	Ansøger har ønsket at efterbehandle til ekstensiv landbrug uden brug af sprøjtemidler og gødning. Dette er der stillet vilkår om i tilladelsen som også tinglyses.

	<p>udgravede område, og der skal ikke meddeles dispensation til tilførsel af jord til fyld. Reetablering af området kan ske til natur eller ekstensiv / økologisk landbrugsdrift.</p> <p>Natur Kolding Kommune deltog v. undertegnede i et markmøde d. 12. januar 2022 i grusgraven i Møsvrå i forbindelse med vurdering af tillæg til tilladelse til råstofindvinding i området. Øvrige deltagere var Michael Hjort Andersen fra Region Syddanmark og Gry Gasser Erlandsen, repræsenterende grusentreprenøren. Fra Kolding Kommune var der særlig fokus på eventuelle natur- og kulturhistoriske interesser i området. I det der henvises til vedhæftede kortbilag konstateredes, at ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der har tidligere været registreret et beskyttet dige efter museumslovens § 29a i skel mellem matr. nr. 1ae og 1ao, Nr. Stenderup By, Eltang på vestsiden og matr. nr. 3h Nr. Stenderup by, Eltang på østsiden – svarende til grænsen mellem hidtidig og nu ansøgt udvidelse af graveområdet – men ved tidligere sagsbehandling i Kolding Kommune er det afklaret, at gældende kriterier for digebeskyttelse på denne strækning ikke er opfyldt, så der er ikke noget beskyttet dige. - Langs sydgrænsen af det nye graveområde er der et beskyttet dige i skel mellem matr. nr. 3h og 4n, Nr. Stenderup By, Eltang. Diget vil ikke blive påvirket af råstofgravningen, ligesom der heller ikke deponeres overjord helt tæt på diget. - Nordvest for det nye graveområde på matr. nr. 3h er et område med en mose og en sø, beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturlokaliteterne påvirkes ikke af råstofgravningen. <p>Endelig fremførte Kolding Kommune, at man generelt gerne ser, at råstofgraveområder i forbindelse med efterbehandling af arealerne efterlades til naturformål. Kommunen nævnte, at hvis der hos lodsejer er interesse</p>	<p>Dokumentation for at det registrerede dige mellem den hidtidige råstofgrav og den der nu gives tilladelse til, ikke er beskyttet er modtaget af Kolding Kommune. Diget langs sydgrænsen er der indsat afstandskrav til i vilkår 22.</p>
--	---	--

	for etablering af natur på dele af området efter afsluttet råstofgravning, vil man opnå det bedste resultat ved ikke forinden af udlægge muld på sådanne arealer – det giver det bedste grundlag for fremvækst af en varieret plantevækst efterfølgende. Det kunne måske være relevant eksempelvis tæt på de eksisterende naturlokaliteter. Grusentreprenøren tilkendegav, at hun ville tage dette ønske med til lodsejer.	

6.2 miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder, at regionen har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Regionen har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervs-mæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Regionens screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 3.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden 11. maj 2022 til 8. juni 2022. Der er ikke indkommet høringssvar der har givet anledning til ændringer i perioden.

Afgørelsen om, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 7. juli 2022 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 4. august 2022.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Regionen har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har regionens udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Kolding Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn
Kolding Kommune
Nymølle Stenindustrier A/S
Museum Sønderjylland
Haderslev Stift
Slots- og Kulturstyrelsen
Miljøstyrelsen
Naturstyrelsen
Lodsejere af matr.nr. 3h, 1ae, 1ao, 1ap, 1aq, 1b, 4n Nr. Stenderup By, Eltang

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden 30. marts 2023 til 28. april 2023 og der indkom følgende bemærkninger:

Ejendommens adresse	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Nymølle Stenindustrier A/S	<p>Afsnit 1.2: Mener du, at du vil lægge tilladelsen om vejadgang i bilag til din tilladelse? Er det ikke nok, at vi sender den til dig? Vi er klar over, at vi ikke kan gå i gang uden.</p> <p>Afsnit 3.3 - Vilkår 27/28: Hvad er begrundelsen for, at voldene ikke må være højere end 5 meter? Vi har rigtigt meget overjord i området.</p>	<p>Regionen har modtaget ny afgørelse om overkørsel. Den er vedlagt som bilag 4</p> <p>Det vurderes at en højde på 10 meter for jordvolde og stakke ikke vil være til gene eller ugunst for nogen, eftersom projektarealet ligger mere end 300 meter fra nærmeste interesser, som bl.a. boliger og vindmøller, samt at det ikke er permanente anlæg. Derfor er vilkår 27 og 28 rettet til 10 meter.</p>
Lodsejer matr.nr. 1b Nr. Stenderup By, Eltang	<p>Min bekymring er: Hvad der vil ske med vandkvaliteten i den nærliggende kilde i skoven, hvis der opstartes råstofindvinding ved siden af? Vil der kunne ske en nedsivning, der kan forårsage en dårligere vandkvalitet i kilden, end der er i dag? Der søges om indvinding 20 meter under terræn og 4 m under grundvandsspejl, der må således kunne være risiko for en påvirkning af grundvandet og kilden i området. Dette ønskes undersøgt. Der skal bruges 3 m3 vand i døgnet - har dette betydning for vandmængde/ reserverne i området? Der bliver et vist forbrug af både olie og diesellole ved udgravning kan dette medføre en risiko for forurening af vandet nu og på længere sigt i området. Dette bør undersøges inden en tilladelse til råstofindvinding kan gives. I skoven findes en vandkilde. Jeg har igangsat et projekt for taping af vand fra</p>	<p>Rambøll er blevet bedt om at undersøge de nævnte forhold. På baggrund af det notat af 4. maj 2023, vurderes det, at råstofindvindingen ikke vil medføre væsentlig risiko for påvirkning af vandmængde eller -kvalitet ved kilden i skoven øst for det ansøgte graveareal. Der forventes ikke væsentlig påvirkning af grundvandskemiaen, da gravning af råstoffer under grundvandsspejlet udføres som vådgravning, og området ikke er klassificeret som okkerpotentielt. Med en efterbehandling til ekstensivt landbrug uden brug af pesticider og gødning, og med overholdelse af de stillede vilkår om forebyggelse af forurening, vurderes det, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af grundvandskemiaen ved kilden i skoven, hverken under drift eller efter endt indvinding. Efterbehandling af området til ekstensivt landbrug vil derimod på sigt kunne bidrage til</p>

	denne kilde med henblik på salg af kildevand. Vandet har tidligere forsynet ejendom beliggende som nabo, og skulle være af meget fin kvalitet. Vandprøve er bestilt. Jeg kan ikke acceptere en forringelse af vandkvaliteten eller en risiko for en forringelse af vandkvaliteten på sigt.	at opretholde en god grundvandskvalitet i området.
Kolding Kommune vedr. efterbehandling (§ 10a)	Ingen bemærkninger	

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal, jf. råstoflovens § 10, stk. 1, indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan, jf. råstoflovens § 10, stk. 2, indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Det nærmeste Natura 2000-område er Lillebælt ca. 8 km mod sydøst.

Natura 2000-området Lillebælt har et samlet areal på 36.093 ha, hvoraf de 28.410 ha består af hav og 373 ha er søer. Området er afgrænset som vist på kortet. Området er udpeget som habitatområde nr. 96 Lillebælt og fuglebeskyttelsesområde nr. 47 Lillebælt.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte Lillebælt, der indeholder mere end 5 % af naturtyperne sandbanke, kystlaguner og strandsøer, bugter og vige, samt stenrev inden for den kontinentale biogeografiske region.

Herunder er Gældende udpegningsgrundlag – 2022 fra Miljøstyrelsens hjemmeside:

F47		Lillebælt		
Arter	Yngle-/Trækfugl	Artikel 4	kriterie	Forventes udtaget
Blåhals	Y	stk. 1	F1	
Brushane	Y	stk. 1	F1	
Dværgterne	Y	stk. 1	F1	
Engsnarre	Y	stk. 1	F1	
Fjordterne	Y	stk. 1	F1	
Havterne	Y	stk. 1	F1	
Havørn	Y	stk. 1	F1	
Klyde	Y	stk. 1	F1	
Mosehornugle	Y	stk. 1	F1	
Plettet rørvagtel	Y	stk. 1	F1	
Rørhøg	Y	stk. 1	F1	
Bjergand	T	stk. 2	F3	
Edderfugl	T	stk. 2	F3	
Hvinand	T	stk. 2		X
Sangsvane	T	stk. 1	F2	
Toppet skallesluger	T	stk. 2		X

Oversigt over Fuglebeskyttelsesområdernes udpegningsgrundlag maj 2022

H96 Lillebælt

Kode	Udpegningsgrundlag	Forventes udtaget
1014	Skæv vindelsnegl	
1016	Sumpvindelsnegl	
1166	Stor vandsalamander	
1351	Marsvin	
1110	Sandbanke	
1140	Vadeflade	
1150	Lagune*	
1160	Bugt	
1170	Rev	
1210	Strandvold med enårige planter	
1220	Strandvold med flerårige planter	
1230	Kystklint/klippe	
1310	Enårig strandengsvegetation	
1330	Strandeng	
2110	Forklit	
2120	Hvid klit	
2130	Grå/grøn klit*	
3130	Søbred med småurter	
3140	Kransnålalge-sø	
3150	Næringsrig sø	
3160	Brunvandet sø	
3260	Vandløb	
4010	Våd hede	
4030	Tør hede	
6210	Kalkoverdrev*	
6230	Surt overdrev*	
6410	Tidvis våd eng	
6430	Urtebræmme	
7120	Nedbrudt højmose	
7210	Avneknippemose*	
7220	Kildevæld*	
7230	Rigkær	
9110	Bøg på mor	
9120	Bøg på mor med kristtorn	
9130	Bøg på muld	
9150	Bøg på kalk	
9160	Ege-blandskov	
91D0	Skovbevokset tørvemose*	
91E0	Elle- og askeskov*	

Oversigt over Habitatområdernes udpegningsgrundlag februar 2022

Grundet udpegningsgrundlagets karakter, råstofvindings karakter og afstanden til Natura 2000-området vurderes råstofvindingen ikke at kunne påvirke Natura 2000-området.

Regionen vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Der er ikke registreret beskyttede arter efter bilag IV inden for det ansøgte graveområde, hverken i opslag på naturbasen, arter.dk, Danmarks miljøportal eller ved markmødet den 12. januar 2022. Projektarealet omfatter marker i landbrugsmæssig drift og forventes ikke at rumme arter opført på bilag IV.

Samlet vurdering af forholdet til bekendtgørelsen:

Det er regionens vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke arter eller habitatområder væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i et udpegningsgrundlag. Det ansøgte vil endvidere efter regionens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde Møsvrå / Eltang i Råstofplan 2020, som er videreført fra Råstofplan 2016, hvor området blev udlagt, uden konkrete forudsætninger for udlægget.

Regionen vurderer, at indvindingen og den planlagte efterbehandling ikke er i strid med råstofplanen.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er ikke omfattet af kommune- eller lokalplan. Regionen vurderer derfor, at området ikke er belagt med kommunale planrestriktioner, der hindrer råstofgravning.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

---

Det ansøgte areal ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsopland til Strandhuse-Nr. Bjert Vandværk. Regionen har meddelt tilladelsen på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet efter at indvindingen er afsluttet og efterbehandlet.

Regionen stiller vilkår for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. olie-spild, og vurderer dermed at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Vilkår 44 om pesticider og gødskning er stillet efter ønske fra Kolding Kommune og ansøger, og tinglyses på ejendommen, og regionen vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

---

§ 3-områder:

Det ansøgte areal ligger omkring 35 meter syd for en mose og sø. Der er ingen §3 beskyttet natur inden for det ansøgte graveområde.

Det generelle vandspejl i graveområdet ligger omkring kote 50. Laveste vandspejlskote blandt beskyttede moser og søer i området, er oplyst til 57,3. Der vil således være en forskel mellem vandspejl i vådgravningen og de beskyttede naturtyper mose og sø/vandhul på 7-10 meter. Der er ingen hydraulisk kontakt mellem mose / sø og det generelle vandspejl. Det er vurderet, at hvis der holdes en afstand mellem gravning og de nævnte naturtyper på minimum 10 meter, vil der ikke ske gennembrydning af den hydrauliske barriere, der adskiller vandfladerne. Med 35 meter mellem projektarealet og den beskyttede natur, og derfor et godt stykke over minimumsvurderingen.

Vandstanden i mose og sø ser heller ikke ud til at have været påvirket væsentligt af gravning i den eksisterende grusgrav. Ved dette tillæg vil man ikke grave nærmere end det i forvejen har været gjort.

Afstanden til vandløbet mod øst, Gudsø Mølleå og mosen langs dette, er næsten 200 meter. Det vurderes derfor på den baggrund, sammen med forskellen i koterne mellem det generelle vandspejl og vandløbet, at det ikke er sandsynligt at der er hydraulisk kontakt mellem vandløbet og det vandspejl der skal graves under i projektet.

Det vurderes, at gravning under vandspejl ikke vil medføre nogen risiko for væsentlig påvirkning af §3 registrerede natur.

Regionen vurderer, at de stillede vilkår er tilstrækkelige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Projektets areal er en del af en bølget moræneflade, med intensiv landbrugsdrift. Øst for området gennemskæres fladen af en slugt. Umiddelbart mod vest ligger den eksisterende grusgrav, og ca. 1 km. længere mod vest ligger 2 områder der er præget af tidligere råstofindvinding.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

I forbindelse med ansøgning til indvinding på matr.nr.1an, 1ao, 1ap og 1ae Nr. Stenderup By, Eltang, blev der i november 2019 udarbejdet en støjrapport, som viste at man ville holde sig væsentligt under de vejledende støjgrænser. Da man med den aktuelle ansøgning bevæger sig længere væk fra beboelser, vurderes det at der ikke er risiko for at man vil overskride støjgrænserne.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil ske fra Nr. Stenderupvej. Det er Kolding Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

I miljøscreeningen er det ikke vurderet, at den ændrede trafikbelastning vil give væsentlige gener for nærmeste omboende.

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er registreret beskyttede diger langs randen af det ansøgte graveområde. Det drejer sig om diger mellem matr.nr. 3h og 4n Nr. Stenderup By, Eltang langs den sydlige del af projektarealet og op mod 1b Nr. Stenderup By, Eltang ved den østlige projektareals afgrænsning.

Vilkår 22 sikrer at digerne ikke bliver berørt af råstofindvindingen.

Der er registreret et beskyttet dige mellem den eksisterende råstofgrav og det ansøgte, mellem matrikel 3h og 1ae og 1ao Nr. Stenderup By, Eltang, men ved tidligere sagsbehandling i Kolding Kommune er det afklaret, at gældende kriterier for digebeskyttelse på denne strækning ikke er opfyldt, så der er ikke noget beskyttet dige. Se Bilag 7.

Museum Sønderjylland har vurderet at der er en høj risiko for, at træffe på væsentlige jordfaste fortidsminder ved jordarbejde på arealet. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse af arealet, inden jordarbejdet går i gang. Se bilag 6 for Museets samlede udtalelse.

Regionen vurderer, at råstoftilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at fredninger, fortidsminder og beskyttelseslinjer ikke påvirkes.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

---

Regionsrådet skal ved administration af lov om vandplanlægning forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af miljømålene ikke forhindres.

I henhold til bekendtgørelse nr. 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der, før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan

medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for målopfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge Vandområdeplan 2015-2021 findes der 1 regional målsat grundvandsforekomst inden for projektområdet. Forekomsten har ringe kemisk og god kvantitativ tilstand. I Vandområdeplan 2015-2021 er der ingen målsatte søer eller kystvande, men 1 målsat vandløb inden for eller i projektområdernes nærhed. Det målsatte vandløb Gudsø Mølleå (o4710) er her angivet med en ringe økologisk tilstand.

I høring af Vandområdeplan 2021-2027 findes der 1 dyb grundvandsforekomst inden for projektområdet (dkmj_881_ps), som er i en god kemisk og kvantitativ tilstand. 1 regional (dkmj_1089_ks) med god kvantitativ tilstand, men ringe kemisk pga. pesticider, og 1 terrænnær (dkmj_26_ks), som også har en god kvantitativ tilstand, men ringe kemisk, og hvor den manglende målopfyldelse skyldes nitrat.

I høring af Vandområdeplan 2021-2027 er der ét målsat vandløb (o4710), Gudsø Mølleå inden for eller i projektområdernes nærhed. Det ligger omkring 200 meter øst for projektarealet. Det har en god kemisk, men ringe økologiske tilstand.

Med en efterbehandling til ekstensiv landbrug uden brug af pesticider og gødning og de stillede vilkår om forebyggelse af forurening vil projektet hverken under drift eller efter endt indvinding påvirke grundvandskemien i området, ligesom afgravningen af råstoffer ikke vil medføre væsentlig ændring af den naturlige beskyttelse af grundvandet under og efter endt indvinding. Råstofindvinding på de ansøgte arealer vurderes således ikke at påvirke tilstand af eller mulighed for miljømålopfyldelse for overfladevandområder, kystvande eller grundvandsforekomster.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med graveplanen og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelt påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen, samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag 2. Af planerne fremgår det at man først afrømmer etape 1, og denne etape graves over grundvandsspejl og anvendes efterfølgende til lager og produktionsplads. Derefter afrømmes etape 2, og der graves over grundvandsspejl. Når etape 1 og 2 er gravet over grundvandsspejl, afrømmes etape 3 og graves først over og siden under grundvandsspejl. Dette kan ske sideløbende med, at etape 2 graves under grundvandsspejl. Etape 3 efterbehandles som den første af de 3 etaper. Herefter graves etape 2 færdig under grundvandsspejl, og efterbehandles. Etape 1 efterbehandles som den sidste etape.

I samme bilag er efterbehandlingsplanen beskrevet. Man forventer pga. meget overjord ikke at efterlade en sø på arealet. Der efterbehandles til ekstensiv landbrug uden brug af sprøjtemidler og gødningsstoffer.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Kolding Kommune, som ikke har bemærkninger til den.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10.

Vilkår 43 om gennemgravning af skel:

Dette vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommene.

Hensynet til råstofressourcens udnyttelse

Der er søgt om råstofindvinding på ca. 8,9 ha stort areal. Den ansøgte gravedybde er ca. 20 meter under terræn, og ned til omkring kote 47. Terræn ligger i kote 61 - 65. Der forventes en overjord på mellem 0 og 5 meter. Der er potentielt en samlet ressource i omegnen af 1 mio. m³.

Boringer og geofysik viser en ressource ned til omkring 15 m.u.t., men det er ikke udelukket at forekomsten har en større udbredelse i dybden.

Regionens samlede vurdering

Regionen har foretaget en afvejning af de hensyn, der er oplistet i råstoflovens § 3 og vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer regionen, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for regionen i klageportalen senest den 9. juni 2023 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
Kolding Kommune,
Museum Sønderjylland,
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
SKAT, myndighed@skat.dk

Parter (til de samme som der er sendt partshøring til)

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

Dansk Botanisk Forening, nbu_jyl@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Michael Hjort Andersen

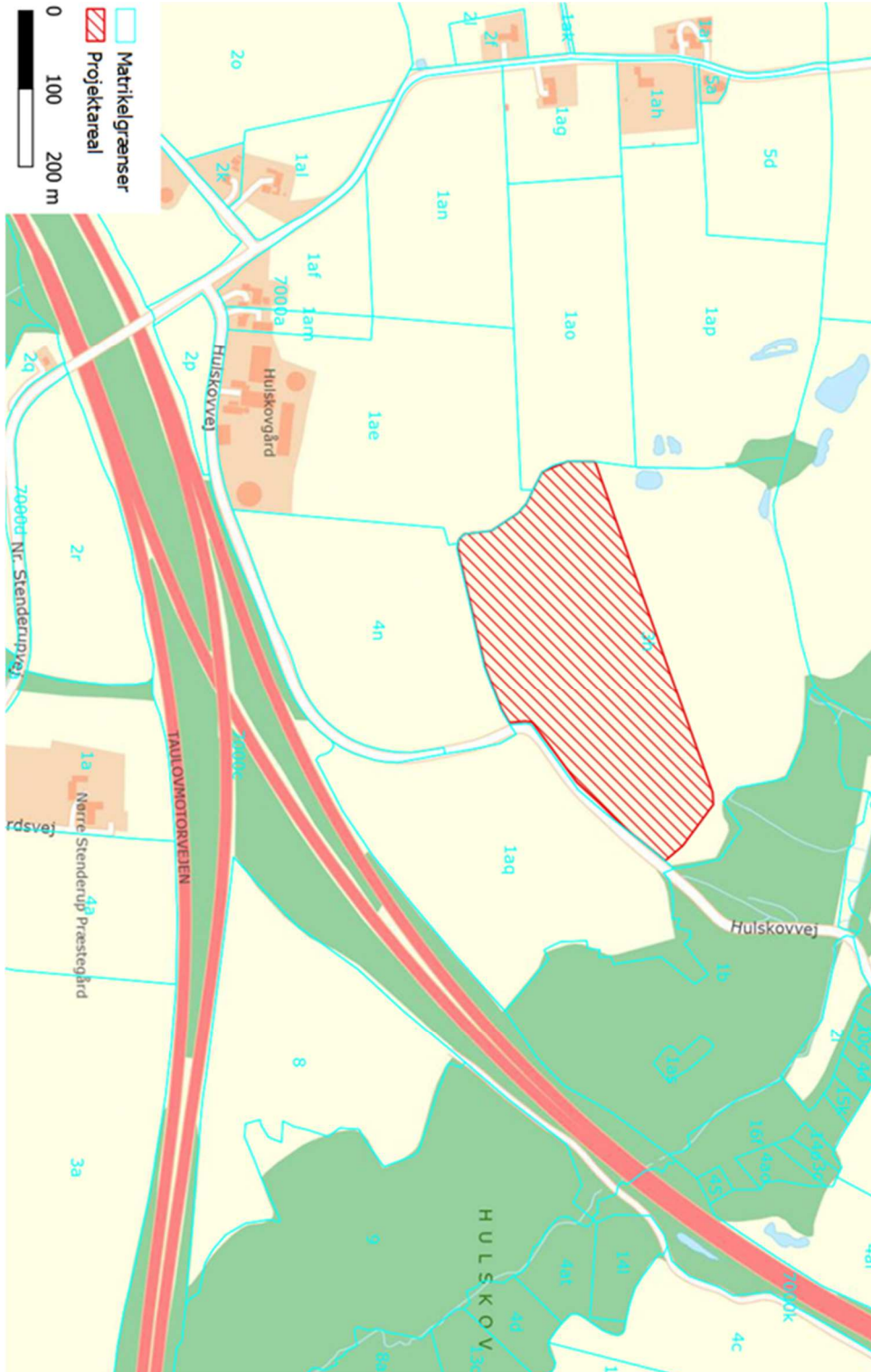
Geolog

9 BILAG

Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Grave- og efterbehandlingsplan
3. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
4. Vejadgang
5. Tilladelse til vandindvinding fra gravesø
6. Udtalelse fra museet
7. Afgørelse fra Kolding Kommune om et beskyttet dige ved Møsvrå Grusgrav

Bilag 1 Oversigtskort

Bilag 2 Grave- og efterbehandlingsplan

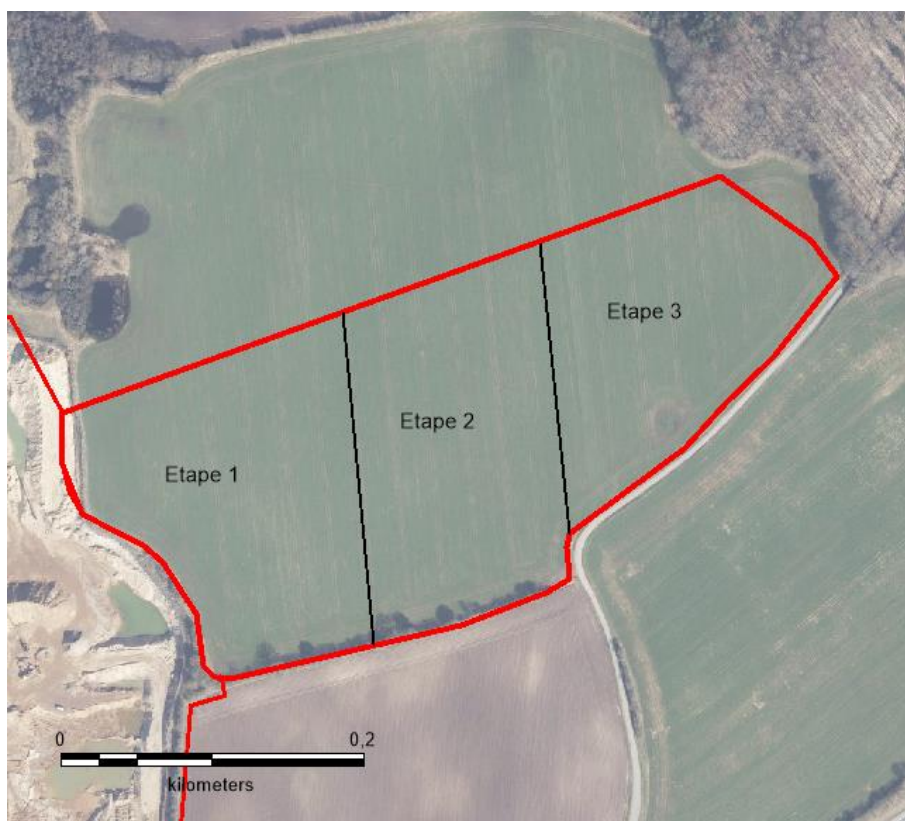
Grave- og efterbehandlingsplan matr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang, Møsvrå grusgrav

Graveplan

Indvindingen af råstoffer foregår fra vest (fra den eksisterende Møsvrå grusgrav) mod øst ind på matr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang.

Der graves i 3 etaper som vist på nedenstående kort.

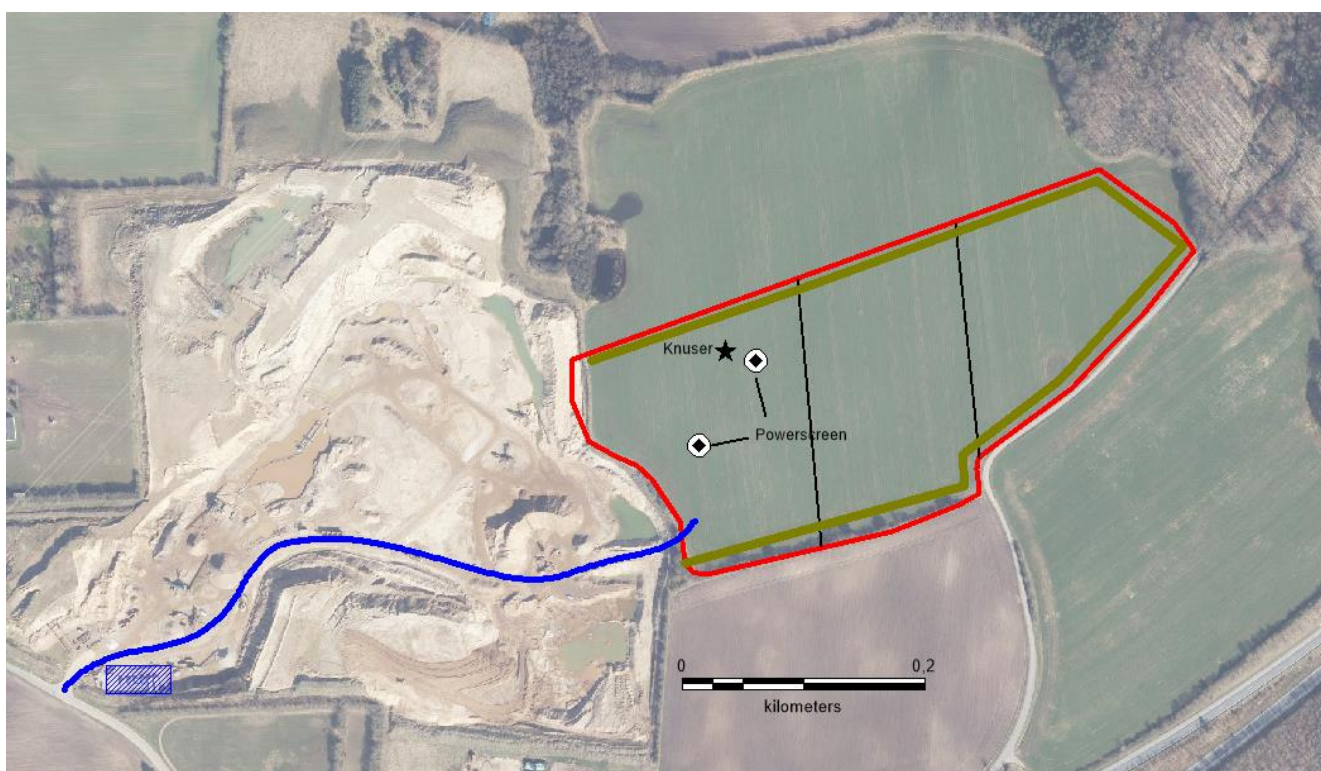
Først afrømmes etape 1, og denne etape graves over grundvandsspejl og anvendes efterfølgende til lager og produktionsplads. Derefter afrømmes etape 2, og der graves over grundvandsspejl. Når etape 1 og 2 er gravet over grundvandsspejl, afrømmes etape 3 og graves først over og siden under grundvandsspejl. Dette kan ske sideløbende med, at etape 2 graves under grundvandsspejl. Etape 3 efterbehandles som den første af de 3 etaper. Herefter graves etape 2 færdig under grundvandsspejl, og efterbehandles. Etape 1 efterbehandles som den sidste etape.

Indkørslen til graven forbliver fra Nr. Stenderupvej under hele gravningen, ligesom mandskabsvogne og vægt forbliver samme sted, som det er nu, i Møsvrå grusgrav.

Der etableres en kørevej over matr. 1 an og 1 ae (blå på kort herunder), da der efterbehandles efterhånden, som der færdiggraves.

Såfremt råstofmængden er som forventet, flyttes to stk. power screen og en knuser ind på arealet tilhørende etape 1. Øvrige anlæg på arealet vil være mobile. Omtrentlig placering af ikke mobile anlæg er angivet herunder.

Som det ses af kortet, placeres overjord hovedsageligt i graveområdets periferi (brune linjer mod nord, syd og øst). Voldene placeres efterhånden som der tages overjord af på de enkelte etaper. Kun den sydlige vold kan betragtes om egentlig støjvold, da der ikke i øvrigt er naboer til området.

Der forventes en mægtighed af overjord på gennemsnitlig 2,7 meter indenfor hele områdets 8,9 ha. Dette stakkes så højt og tæt som muligt, for at sikre den bedst mulige udnyttelse af råstofferne. Stakkene vil derfor kunne blive op mod 10 meter og have en bredde på 20 meter. Voldenes samlede længde er 1 km, men voldene vil etableres etapevist og vil ligeledes anvendes etapevist til efterbehandlingen. Stakke andre steder i graven kan blive nødvendige.

Det er Nymølles hensigt at indvinde råstofferne optimalt i henhold til Retningslinje 7.3.2 i Region Syddanmarks Råstofplan 2020, hvorfor vi vil indsætte en suger og sikre, at alle råstoffer både over og under grundvandsspejl udnyttes i området.

Der er ca. 3 meter muld/overjord, og 8-10 meter råstoffer over grundvandsspejl. Med sugeren kan der indvindes op mod 8 meter under grundvandsspejl. Dette giver maksimal mulig gravedybde på ca. 20 meter under terræn.

Råstofboringer i området angiver ikke præcist, hvor den nedre grænse for råstofenheden findes. I Møsvrå grusgrav er indtil nu indvundet 3-5 meter under grundvandsspejl, inden bunden af forekomsten er nået. Det forventes, at det ansøgte areal ligner den eksisterende grav, hvilket giver en forventet gravedybde på 14-17 meter.

Efterbehandlingsplan

Med en forventet gravedybde på gennemsnitlig 4 meter under grundvand, hvor der holdes ca. 20-30 meter til områdets periferi grundet placering af overjord, vil der udgraves ca. 5 ha under grundvandsspejl. Dette giver en mængde på ca. 200.000 m³ råstof under vand. Eftersom overjordmængden ligger i omegnen af 240.000 m³ (2,7 m*8,9ha), er det forventet, at der ikke efterlades sø-arealer trods indvinding under grundvandsspejl.

Den afrømmede overjord fordeles over hele arealet, så det sikres, at der ikke opstår stejle periferiskråninger.

Afslutningsvist lægges muld på arealet, og der efterbehandles til ekstensivt landbrug uden brug af sprøjtemidler eller gødningsstoffer.

Nedenstående er vist et kort med vejledende koter for efterbehandlingen i Møsvrå grusgrav og matr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang.

Bilag 3 VVM-screening

Region Syddanmark

Nymølle Stenindustrier A/S
Østre Hedevej 2
4000 Roskilde

CVR-NR: 48885411

Klima og Ressorucer
Kontaktperson:
Michael Hjort Andersen
E-mail: mha@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201970
Den: 7. juli 2022
Journalnr.: 21/41500

Afgørelse om at ansøgning om tillæg til tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang i Kolding Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har screenet en ansøgning om tillæg til tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang i Kolding Kommune.

Afgørelse

Det ansøgte projekt optræder på miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. § 21. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tillæg til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

Der er ansøgt om tillæg til tilladelse til råstofindvinding over og under grundvandsspejlet på matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang i Kolding Kommune. Det ansøgte areal er på 8,9 ha, og er udlagt som graveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020 på nær det nordøstligste hjørne, hvor projektarealet bliver justeret efter. Der foregår allerede aktiv råstofindvinding på naboarealet mod vest, som denne ansøgning ønskes et tillagt.

Der ansøges om fortsat indvinding af 300.000 m³, heraf 50.000 m³ årligt under grundvandsspejlet, som i den eksisterende tilladelse. Der vil blive indvundet råstoffer til 20 meter under terræn, svarende til kote 42. Kolding Kommune har d. 26. august 2019 meddelt en vandindvindingstilladelse til indvinding af grundvand fra gravesøen til vådsortering og støvbekæmpelse, indvinding under grundvandsspejl / grundvandssænkning samt til nedsivning og udledning af vaskevand til den eksisterende tilladelse.

Der søges om uændrede arbejdstider på hverdage fra 7-18, lørdage fra 7-14 samt udlevering og læsning på hverdage fra kl 6.

Der efterbehandles til landbrug.

Råstofindvindingen vurderes samlet set ikke at påvirke det omkringliggende miljø væsentligt, og det vurderes, at der ikke vil ske skader på miljøet, som skal undersøges nærmere. Region Syddanmark vurderer, at de generelle miljøregler samt de vilkår, der stilles for råstofindvindingen, er tilstrækkelige til at sikre miljøet i nærværende tilfælde.

Indvindingen vil ikke medføre væsentlig påvirkning af beskyttede naturområder, beskyttet flora eller fauna, kulturelle eller landskabelige forhold.

Der ligger naturbeskyttede søer og moser 35 meter mod nord. Grundvandssænkninger ved indvinding under grundvandsspejl giver erfaringsmæssigt anledning til vandspejlssænkninger på få centimeter. Der kan stilles vilkår i råstoftilladelsen om, at der skal holdes en minimumsafstand til naturtyperne for at sikre at der ikke sker tilstandsændringer i de naturbeskyttede søer og moser. Kolding Kommune har tidligere i forbindelse med udarbejdelse af eksisterende tilladelse til indvinding under grundvandsspejlet vurderet, at ved at holde en minimumsafstand på 10 meter vil de beskyttede naturtyper ikke blive mærkbart påvirket af indvindingen. Der ligger beskyttede vandløb nordøst og syd for området. Projektarealet ligger i område for særlig drikkevandsinteresse, men ikke i nitratfølsomt indvindingsområde. Der ses en ca. 30 meter tyk beskyttende lerforekomst over det primære grundvandsmagasin. Råstoffet (sand, grus og sten) der ønskes indvundet ligger over denne ler. Det beskyttende lerlag berøres derfor ikke.

De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen ændrer landskabet lokalt, hvor der graves. Arealet efterbehandles til landbrugsjord. Efterbehandling med udjævning af skrånninger vil bidrage til at mindske påvirkningen af landskabet. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken hver for sig eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.

Miljøpåvirkningerne i form af støj begrænses ved allerede etablerede støjvolde, og ved at maskiner og anlæg placeres i bunden af grusgraven samt ved afskærmning af kilder og montering af gummi-sold. Det ansøgte område bringer indvindingen længere væk fra nærmeste beboelsejendom, over 300 meter. Støvpåvirkningen begrænses ved vanding af oplag og interne køreveje i tørre perioder. Støj- og støv-påvirkning vil i øvrigt blive reguleret gennem indvindingstilladelsen.

Samlet vurderes det, at der i forbindelse med råstofindvindingen ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Det begrundes med, at den ansøgte indvinding hverken i sig selv eller i kumulation med udnyttede eller uudnyttede råstoff tilladelser, planer eller andre aktiviteter ikke har nogen væsentlige konsekvenser for miljøet.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens¹ § 19, stk. 1.

Høringen forløb i perioden fra 11. maj 2022 til 8. juni 2022 og har været sendt i høring til følgende:

Tilknytning	Navn	Adresse	Matrikel
Ansøger	Nymølle Stenindustrier A/S,	Østre Hedevej 2, 4000 Roskilde	
Lodsejer	Knud Henrik Daugaard-Hansen	Nr. Stenderupvej 28, 6000 Kolding	3h Nr. Stenderup By
Myndighed	Kolding Kommune	kommunen@kolding.dk og irfi@kolding.dk	
Myndighed	Museum Sønderjylland	MESR@MSJ.dk	
Myndighed	Vejdirektoratet	hoeringer@vd.dk	
Myndighed	Haderslev Stift	kmhad@km.dk	
Nabo	Poul Anton Daugaard	Sdr. Vilstrupvej 104A, 6000 Kolding	1aq Nr. Stenderup By
Nabo	Eltang-Sdr. Vilstrup Kirke	Hulskovvej 74, 6000 Kolding	1b Nr. Stenderup By
Nabo	Niels Aage Flensburg	Nr. Stenderupvej 30, 6000 Kolding	4n Nr. Stenderup By

¹ Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

I høringsperioden har regionen ikke modtaget hørings svar som har givet anledning til ændringer.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 4. august 2022 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Afgørelsen er sendt til

Relevante myndigheder. Jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 13 kan offentliggørelse ske udelukkende digitalt. Afgørelsen offentliggøres på regionens hjemmeside.

Øvrigt

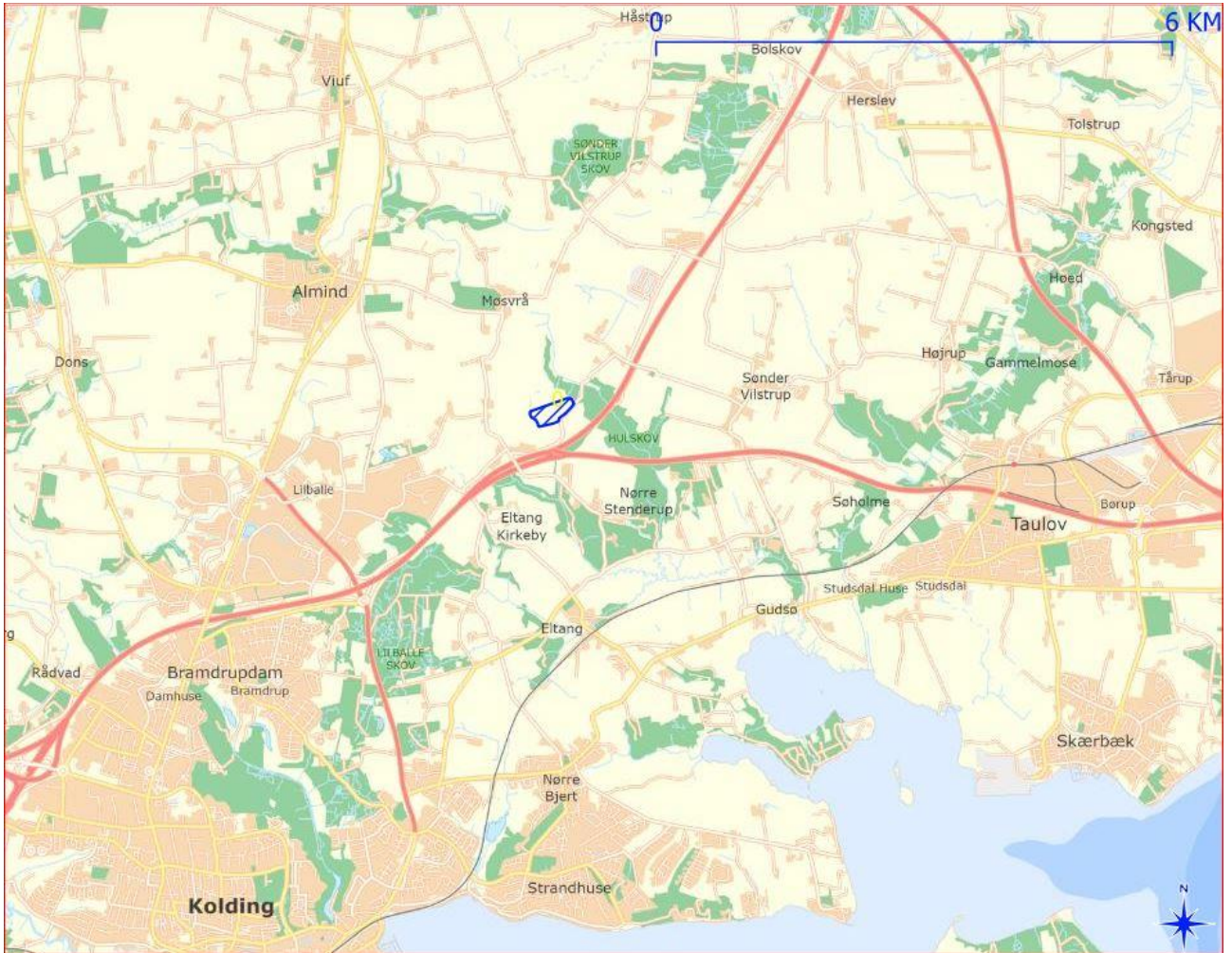
Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Michael Hjort Andersen
Geolog

Bilag 1. Oversigtskort I og II
Bilag 2. Screeningskema

Kortbilag

1:5000 inkl matrikelskel

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

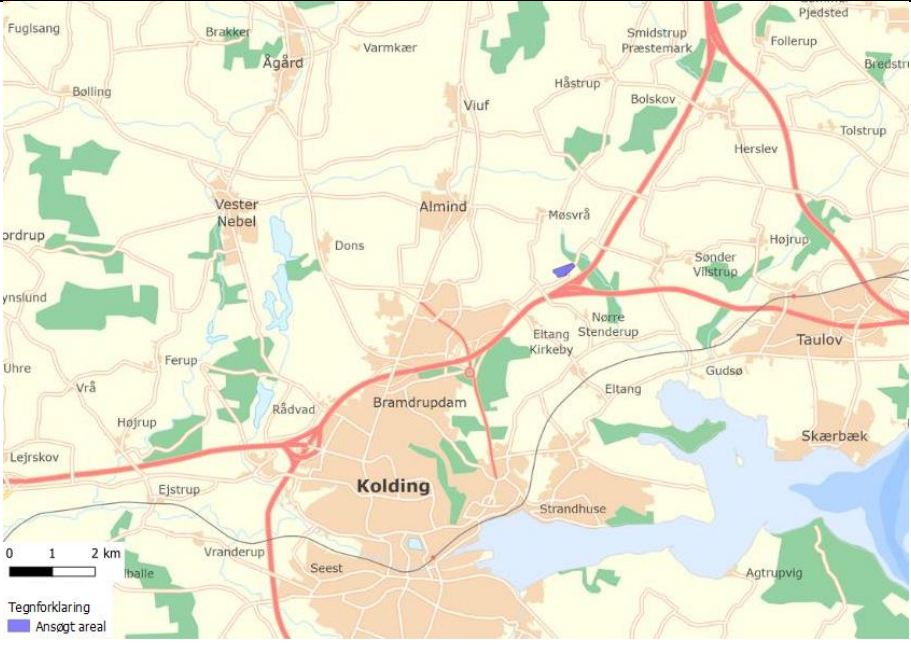
Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af juli 2021 med senere supplerende oplysninger af oktober 2021 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af juli 2021. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	<p>Der er ansøgt om tillæg til tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang i Kolding Kommune. Det ansøgte areal er på 8,9 ha hvorefter grusgraven er på 24,9 ha i alt. Der vil blive gravet til 20 meter under terræn svarende til kote 42. Der forventes en uændret årlig indvinding på 300.000 m³ Heraf ca. 50.000 m³ under grundvandspejl.</p> <p>Råstofferne påtænkes anvendt som vejmaterialer og betontilslagsmaterialer.</p> <p>Der søges om at anvende 3 læssemaskiner, 1 hydraulisk gravemaskine, 3 tørsorterianlæg, 1 vådsorterings-anlæg med vaskehjul, 1 knuser og 1 mobilknuser, 1 knivvasker og 1 doseringsanlæg. I perioder med muldafrømning eller efterbehandling søges om yderligere brug af 1 dozer og 2-3 dumpere.</p> <p>Der er etableret container til brændstof og reservedele samt mandskabsvogn.</p> <p>Der søges om at anvende eksisterende adgangsvej via Nr. Stenderupvej.</p> <p>Der søges om uændrede arbejdstider på hverdage fra 7-18, lørdage fra 7-14 samt udlevering og læsning på hverdage fra kl 6.</p> <p>Efterbehandling planlægges til landbrug.</p>
Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	Nymølle Stenindustrier A/S. Østre Hedevej 2, 4000 Roskilde.
Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Gry Gasser, gge@nymoelle.dk , 22236506

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

<p>Projektets placering og arealbehov i ha</p>	<p>3h Nr. Stenderup by, Eltang, Hulgaardvej 70, 6000 Kolding. Det ansøgte areal er på 8,9 ha.</p>
<p>Oversigtskort</p>	

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

	
<p>Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Ingen</p>
<p>Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen</p>	<p>I driftsfasen 1000 m³ pr år.</p>
<p>Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>200-600 l olie pr. år, som afhentes af Avista Oil. Metallaffald mv. afhentes af Stena Recycling.</p>
<p>Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Spildevand ledes til samletank.</p>

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?	X			Knud Henrik Daugaard-Hansen ejer jorden.
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)	X			Det ansøgte område er en udvidelse af en eksisterende råstofgrav. Nord og syd for projektarealet ligger der marker der dyrkes konventionelt. Der vurderes ikke på den baggrund at en væsentlig kumulativ påvirkning.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			x	Der hentes ca. 1000 m ³ vand fra gravesø med skovl.
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			x	Udvidelsen af råstofgraven vil ikke øge mængden eller karakteren af affaldet.
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			x	Det forventes ikke at vejledende grænseværdier for støj overskrides. Indvindingen rykker længere væk fra nærmeste beboelsesbygning i forhold til den gældende råstofindvindingstilladelse.
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			x	Kørsel med tunge maskiner vil være kilde til lokale vibrationer. Der er dog tale om en meget lokal påvirkning da køretøjer i grusgraven kører på "blødt" underlag.
Vil anlægget give anledning til støvgener?	x			Råstofindvinding og transport med råstoffer er en kilde til støvemission, der kan have stor midlertidig indflydelse på den lokale luftkvalitet. Graden af støvemission vil variere fra dag til dag og være afhængig af aktivitetsniveauet, de specifikke aktiviteter, jordtypen samt de meteorologiske forhold (nedbør, vindretning og -hastighed). Specielt vil der i perioder med tørt vejr og megen vind være størst risiko for at kunne påføre naboer støvgener. Afværgeforanstaltninger der kan reducere støvgener, vil være en del af råstoffilladelsen, f.eks. i form af vanding af materialelagre samt interne og eksterne køreveje, hvorfor støv ikke er vurderet at være en væsentlig miljøgener.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			x	Der anvendes ikke materialer i forbindelse med råstofindvindingen der kan give anledning til lugtgener.

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

Vil anlægget give anledning til lysgener?			x	Anlægget vil derfor ikke give anledning til lysgener. Nærmest beboelse ligger omkring 200 meter fra det ansøgte areal.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			x	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Der vil ikke etableres dybe søer i forbindelse med råstofindvindingen. Indvinder skal sikre at alt udstyr holdes i forsvarlig stand, således at risikoen for uheld minimeres. Anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			x	Det forventes, at luftforurening i forbindelse med råstofindvindingen og transport med råstofferne vil kunne holdes indenfor de vejledende grænseværdier for luftforurening. Spredningsforholdene i området vurderes at være gode idet at projektarealet befinder sig i det åbne land.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			x	Projektarealet ligger i område for særlig drikkevandsinteresse, men ikke i nitratfølsom indvindingsområde. Der ses en ca. 30 meter tyk beskyttende lerforekomst over det primære grundvandsmagasin. Råstoffet (sand, grus og sten) der ønskes indvundet ligger over denne ler. Det beskyttende lerlag berøres derfor ikke. Det ansøgte graveområde ligger inden for indvindingsoplandet til Strandhuse-Nr. Bjert Vandværk. Indvinding af sand, grus og sten udgør ikke en væsentlig risiko for forurening af grundvand eller overfladevand. Der stilles vilkår vedrørende opbevaring og håndtering af miljøfremmede stoffer (brændstoffer mv.), samt om vedligehold af maskiner, således risiko for spild mindskes.

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
-----------	----	----------------	-----	--------------

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			x	Efter endt indvinding efterbehandles tilbage til landbrug.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			x	Der er ingen vedtaget lokalplan for dette område.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			x	Efter endt indvinding efterbehandles tilbage til landbrug.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			x	Efter endt indvinding efterbehandles tilbage til landbrug.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			x	Råstoffet indvindes. Evt. senere indvinding af tilbageværende råstoffer hindres ikke af landbrug.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			x	Råstofgravningen vil hverken i driftsfasen eller efter endt råstofgravning være en hindring for anvendelse af områdets grundvand. Ved råstofindvinding af sand, grus og sten under grundvandsspejlet vil det fjernede råstofvolumen erstattes af samme mængde tilstrømmende grundvand i gravesøerne, og der kan opstå en mindre lokal sænkning af grundvandet omkring søen under og efter råstofindvinding.
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			x	Det målsatte vandløb, Gudsø Mølleå, som er registreret som værende i god økologisk tilstand, ligger 200 m nord-nordøst for projektarealet. Det vurderes ikke at være i hydraulisk kontakt med en gravesø. Overfladevand vurderes at kunne håndteres, så det ikke strømmer ud til vandløbet. Kolding Kommune har tidligere vurderet på arealet umiddelbart vest for projektarealet at: "Inden for en afstand af ca. 500 meter fra graveområdet, ..., findes der to vandløb, hhv. mod øst og syd, beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven. Forskellen i koterne mellem vandspejlet i vandløbene og vandspejlet i gravesøen er beregnet til omkring 8 meter. Det er vurderet, at der ikke er sandsynlighed for hydraulisk kontakt til vandløbene fra graveområdet.

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

				<p>Der er ingen §3 beskyttet natur inden for det ansøgte graveområde. Der er en række kortlagte beskyttede naturtyper (sø, mose, overdrev) i umiddelbar nærhed af graveområdet (inden for 150 meters afstand). Det generelle vandspejl i graveområdet ligger omkring kote 50. Laveste vandspejlskote blandt beskyttede moser og søer i området, er oplyst til 57,3. Der vil således være en forskel mellem vandspejl i vådgravningen og de beskyttede naturtyper mose og sø/vandhul på 7-10 meter. Det er vurderet, at hvis der holdes en afstand mellem gravning og de nævnte naturtyper på minimum 10 meter, vil der ikke ske gennembrydning af den hydrauliske barriere, der adskiller vandfladerne. Det vurderes, at vandindvinding fra gravesøen ikke vil medføre nogen risiko for væsentlig påvirkning af §3 registrerede vandløb og natur.”</p> <p>Regionen er enig i den vurdering og at den samtidig er dækkende for det aktuelle område.</p>
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			x	Der er over 3 km til nærmeste kyst.
Forudsætter projektet rydning af skov?			x	Arealet anvendes til landbrug. Der er derfor ingen skov.
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			x	Der er ingen planer for reservater eller naturparker. Råstofgravning og efterbehandlede råstofgrave er ikke en hindring for etablering af reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			x	Projektarealet er placeret i Kolding Kommune
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			x	Omkring 35 m nord for det ansøgte areal, ligger en naturbeskyttet mose og sø. Afstanden på de 35 meter vurderes at være tilstrækkelige for ikke at påvirke vådområderne. Se vurdering under påvirkning af sårbare vådområder.

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			x	Nærmeste Natura 2000 område, Habitatområde 96, Lillebælt, ligger ca. 8 km mod sydøst, på den modsatte side af Kolding Fjord. Ingen af udpegningsgrundlagets naturtyper eller arter vurderes påvirket af en udvidelse af projektarealet. Dette skyldes både afstanden, samt at området ikke har økologiske forbindelser ind i de beskyttede arealer.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			x	Der er ikke registreret beskyttede arter efter bilag IV inden for det ansøgte graveområde. Projektarealet omfatter marker i landbrugsmæssig drift og forventes ikke at rumme arter opført på bilag IV.
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			x	Der er ikke registreret rødlistearter inden for det ansøgte graveområde. Område omfatter marker i landbrugsmæssig drift og forventes ikke at rumme danske rødlistearter.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			x	
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			x	Der er mere end 300 meter til nærmeste beboelse til det ansøgt areal. Der er tale om spredte beboelser. Der vil ikke ske nogen ændring i påvirkningen, som i forvejen ikke er væsentlig.
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			x	Det ansøgte areal ligger ikke inden for et område udpeget som bevaringsværdigt landskab eller større sammenhængende landskab.
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			x	Det ansøgte areal ligger ikke i et værdifuldt kulturmiljø eller et område med kulturhistorisk bevaringsværdi.

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?	x			<p>Der er ingen fortidsminder eller kulturarv er registreret på det ansøgte graveområde.</p> <p>Omkring det ansøgte graveareal er der registreret flere fortidsminder. Museum Sønderjylland vurderer, at der er meget høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde indenfor den berørte del af matriklerne.</p> <p>Der vil endvidere blive stillet vilkår, som sikrer beskyttede sten- og jorddiger grænsende op til det ansøgte graveområde.</p> <p>Landskabet vil blive påvirket, men efterbehandles tilbage til landbrug. Dog med lavere koter end nu.</p> <p>Det ansøgte graveområde ligger udenfor de udpegede bevaringsværdige landskaber i kommunen.</p>
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			x	<p>Arealet er en udvidelse af eksisterende grusgrav. Landskabstrækket vil derfor ikke blive påvirket, hverken under, eller efter endt indvinding, eftersom arealet tilgælges som landbrug.</p>
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			x	<p>Det ansøgte graveområde ligger ikke inden for nationale eller værdifulde geologiske områder eller områder registreret med specifik geologisk bevaringsværdi.</p>

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Den forventede miljøpåvirkning af udvidelsen er lokal, og rækker ikke ud over det ansøgte areal. Påvirkningens geografiske udstrækning forventes således at være begrænset til det ansøgte graveareal på 8,9 ha.			
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	0			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			x	
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			x	De identificerede miljøpåvirkninger vurderes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet. Der vil være miljøpåvirkninger i form af ændrede placeringer af støjkilder. Men de vurderes ikke væsentlige.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			x	Se ovenfor.
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			x	Råstofindvinding påvirker kun meget lokalt. Arealet ligger omkring 3 km. til nærmeste kommunegrænse. Der vurderes ikke at være nogen påvirkning.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			x	Der er næsten 80 km. til grænsen til Tyskland.
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			x	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører udelukkende velkendte påvirkninger, som er almindelige for denne type projekter, og som kan forudses og beskrives.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	x			Landskabet bliver ændret, da der fjernes sand, grus og sten. Den vurderes ikke at være væsentlig.
Er påvirkningen af miljøet varig?	x			Påvirkningen af landskabet er varig.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?				Punktet giver ikke mening i forhold til projektet.
Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	x			Påvirkningen af landskabet er irreversibel.
Er der andre kumulative forhold?	x			Det ansøgte areal er en udvidelse af en eksisterende grusgrav. Aktiviteten øges ikke, men området der indvindes på flyttes. Der er mere end 3 km. til nærmeste grusgrav ud over den aktuelle. Der er ikke andre aktiviteter der

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 11. maj 2022
 Journal nr.: 21/41500

				giver anledning til kumulative forhold. De kumulative forhold vurderes ikke at være væsentlige.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	x			I ansøgning forventes det at "Der fastsættes vilkår til bl.a. støj og støv samt undgåelse af spild af olie." Herudover beskrives det at "Støj og støv bekæmpes med afskærmning af kilder, støjvolde, montering af gummisold samt vanding."

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	Råstofindvindingen vil medføre øget støj, støv og tung trafik så længe indvindingen varer. Endvidere vil indvindingen medføre varige ændringer af landskabet. Med ansøgers påtænkte tiltag for at mindske påvirkningerne, som beskrevet ovenfor, samt myndighedernes begrænsning af påvirkningerne ved vilkårstillelse i gravetilladelsen og efterfølgende håndhævelse ved tilsyn og eventuelt krav om dokumentation, vurderes projektet ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt. Det vurderes, at projektet ikke er underlagt krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport, da projektet, hverken i sig selv eller i kumulation

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
E-mail: mha@rsyd.dk
Dato: 11. maj 2022
Journal nr.: 21/41500

			med såvel udnyttede som uudnyttede råstoff tilladelser eller vedtagne planer, ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt.
--	--	--	--

Dato: 11. maj 2022

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

Bilag 4 Vejadgang

Nymølle Stenindustrier A/S
Hovedgaden 539
2640 Hedehusene

Sendt pr. e-mail til Gry Gasser Erlandsen på
gry.g.erlandsen@nymoelle.dk

12. april 2023 - Sagsnr. 17/8983 - Løbenr. 70769/23

Afgørelse - forlængelse af tilladelse til vejadgang til Nr. Stenderupvej

Kolding Kommune har d. 10. januar 2019 givet tilladelse til at etablere en vejadgang fra matr. nr. 1 an Nr. Stenderup By, Eltang til den offentlige vej Nr. Stenderupvej.

I forbindelse med ansøgning om gravetilladelse på del af matr. nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang har I søgt om tilladelse til benytte den eksisterende vejadgang fra matr. nr. 1 an Nr. Stenderup By, Eltang til den offentlige vej Nr. Stenderupvej som vejadgang til matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang.

Afgørelse

Som vejmyndighed giver vi tilladelse til, at den allerede etablerede vejadgang fra matr. nr. 1 an Nr. Stenderup By, Eltang til den offentlige vej Nr. Stenderupvej kan benyttes som vejadgang til matr.nr. 3h Nr. Stenderup By, Eltang.

De vilkår, der er stillet i den oprindelige tilladelse af 10. januar 2019 er fortsat gældende og skal respekteres.

Begrundelse

Vi vurderer, at det er trafikikkerhedsmæssigt forsvarligt at benytte den allerede etablerede vejadgang som vejadgang til yderligere en matrikel.

I forbindelse med etablering af den oprindelige vejadgang er der mod syd sikret de nødvendige oversigtsforhold ved vejadgangens tilslutning til Nr. Stenderupvej.

Asfaltering af vejadgangen i en afstand af mindst 25 m fra Nr. Stenderupvej og ind i området er medvirkende til at mindske risikoen for, at grus og småsten fra den interne vej samt fra lastbilernes hjul køres ud på Nr. Stenderupvej til gene for den øvrige trafik på vejen.

Vilkåret om, at hvis den offentlige vej Nr. Stenderupvej bliver tilsmudset som følge af kørsel fra

grusgraven, så skal vejen fejes/rengøres efter behov og i særlige tilfælde flere gange om dagen, er med til at begrænse risikoen for uheld som følge af glat/fedt vej.

Klagevejledning

Afgørelsen er truffet med hjemmel i § 49, stk. 1 og 4 i Lov om offentlige veje.

Du kan klage over denne afgørelse til Vejdirektoratet.

Klagen kan indsendes via Vejdirektoratets elektroniske klageblanket på borger.dk. Benyt linket eller gå ind på borger.dk – Samfund og rettigheder – Klagemuligheder – Klagemuligheder i Danmark – Klag til Vejdirektoratet over afgørelser på vejområdet.

Klagen omfatter kun retlige spørgsmål. Det vil sige Vejdirektoratet kun kan tage stilling til, om afgørelsen er lovlig, men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer – undtaget ekspropriationssager, hvor Vejdirektoratet ligeledes kan tage stilling til skønnet.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne afgørelse og klagen skal være modtaget i Vejdirektoratet inden udløbet af denne frist.

Afgørelsen kan kun indbringes for domstolene, hvis du har udnyttet din klagemulighed.

–

Venlig hilsen

Lise Nielsen
Landinspektør - teamleder

Nymølle Stenindustrier A/S
Hovedgaden 539
2640 Hedehusene

Sendt pr. e-mail til Per-Ulrik Jensen: perulrik.jensen@nymoelle.dk

10. januar 2019 - Sagsnr. 17/8983 - Løbenr. 4489/18

Afgørelse - tilladelse til vejadgang til Nr. Stenderupvej samt udvidelse af del af Nr. Stenderupvej

I forbindelse med ansøgning om gravetilladelse på matr. nr. 1an, 1ap, 1ae og 1ao Nr. Stenderup By, Eltang har I søgt om tilladelse til at etablere en ny vejadgang til den offentlige vej Nr. Stenderupvej fra matr. nr. 1 an Nr. Stenderup By, Eltang.

I har desuden tilbudt at udvide en del af den offentlige vej Nr. Stenderupvej, så trafikken til og fra grusgraven kan afvikles mere hensigtsmæssigt i forhold til den øvrige trafik på vejen.

Afgørelse

Vejadgang til Nr. Stenderupvej

Som vejmyndighed giver vi tilladelse til at etablere en vejadgang fra matr. nr. 1 an Nr. Stenderup By, Eltang til den offentlige vej Nr. Stenderupvej på følgende vilkår:

1. Vejadgangen må etableres i maks. 9 meters bredde målt i skel.
2. Der skal for indvinders regning ske asfaltering af vejadgangen i en afstand af mindst 25 m fra Nr. Stenderupvej og ind i området.
3. Vejadgangen etableres i niveau med eksisterende vej.
4. Vejadgangen skal anlægges med bagfald, så afvanding af overfladevand sker på egen grund.
5. Der skal sikres oversigtsforhold ved udkørsel til Nr. Stenderupvej, jf. vejreglerne.
6. Vejadgangen må først tages i brug på det tidspunkt, hvor Nr. Stenderupvej er udvidet, og der har været afholdt afleveringsforretning med Kolding Kommune. Desuden skal evt. mangler være udbedret og Kolding Kommune skal have accepteret overdragelsen af vejanlægget. Kolding

Kommune skal desuden have godkendt en matrikulær sag, hvori skel mellem Nr. Stenderupvej og naboejendomme berigtiges.

7. Vedligehold og renholdelse af den asfalterede del af til- og frakørselsvejen samt overkørslen, påhviler indvinder.
8. Hvis den offentlige vej Nr. Stenderupvej tilsmudses i forbindelse med kørsel fra grusgraven, skal I sørge for at feje/rengøre vejen efter behov. Ved særlige vejrforhold kan det være nødvendigt at feje/rengøre vejen flere gange om dagen.
9. Vejadgangen skal sløjfes for indvinders regning, når tilladelse til råstofindvinding udløber. Rabatarealet hvor indkørslen har været etableret på den offentlige vej Nr. Stenderupvej skal i den forbindelse reetableres.

Aftale om udvidelse af del af Nr. Stenderupvej

Der er indgået en aftale mellem jer og Kolding Kommune om udvidelse af den del af Nr. Stenderupvej, der er vist på kortet nedenfor.

Nr. Stenderupvej skal udvides til en kørebanebredde på 6 meter. Desuden etableres der en grøft i den østlige side af vejen samt rendestensbrønde i den vestlige side af vejen, så vejvand kan håndteres på en hensigtsmæssig måde. I forbindelse med udvidelsen skal der udlægges nyt slidlag i hele vejens bredde hvor den sideudvides.

Aftalen indebærer, at I afholder udgifterne til selve vejudvidelsen, og Kolding Kommune afholder udgifterne til vejafvandning, jf. fremsendte tilbudslister. Udgifterne til arbejdspladsen deles mellem jer som bygherre og Kolding Kommune efter en procentvis vægtning af anlægssummen for henholdsvis vejanlæg og afvandingsanlæg. I afholder desuden udgifter til matrikulær berigtigelse af skel mellem Nr. Stenderupvej og naboejendomme samt til udarbejdelse af og tilsyn med vejprojektet.

Kolding Kommune har godkendt detailprojekt for udvidelsen af vejen ud fra følgende tegningsmateriale:

- Tegning 10.01 – Vejplan	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.02 – Afvandingsplan	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.10 – Principsnit A-A	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.11 – Principsnit B-B	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.12 – Principsnit C-C	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.13 – Principsnit D-D	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.14 – Principsnit E-E	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.20 – Principdetalje for snit B-B	dateret d. 26.11.2018
- Tegning 10.30 – Længdeprofil	dateret d. 26.11.2018

Sydøstjyllands Politi har givet samtykke til vejprojektet.

Arbejdet udføres i henhold til Vejdirektoratets Vejregler, Dansk Ingeniørforenings Normer og normstyrelsens publikationer.

Vejudvidelsen skal ske efter aftale med og under overtilsyn af Kolding Kommune. Forud for anlæg fremsendes tidsplan for vejudvidelsen, og der afholdes opstartsmøde mellem jer som bygherre, jeres evt. rådgiver/tilsynsførende, entreprenøren og Kolding Kommune.

Anlægsarbejdet skal tilrettelægges på en sådan, at trafikken på Nr. Stenderupvej kan opretholdes i hele anlægsperioden, således at øvrige trafikanter ikke får omvejskørsel i anlægsperioden.

I forbindelse med anlægsarbejdet kan Kolding Kommune tillade, at der etableres en midlertidig vejadgang til graveområdet. Den midlertidige vejadgang må alene benyttes i forbindelse til kørsel af materialer fra graveområdet til anlægsarbejdet på Nr. Stenderupvej.

Begrundelse

Vejadgang til Nr. Stenderupvej

Vi vurderer, at det er trafikikkerhedsmæssigt forsvarligt at etablere vejadgangen som ansøgt.

Der kan mod syd sikres de nødvendige oversigtsforhold ved vejadgangens tilslutning til Nr. Stenderupvej, når der fjernes enkelte træer langs skellet på den vestlige side af Nr. Stenderupvej på ejendommen matr.nr. 1al Nr. Stenderup By, Eltang.

Vi stiller vilkår om, at der skal ske asfaltering af vejadgangen i en afstand af mindst 25 m fra Nr. Stenderupvej og ind i området, for dermed at mindske risikoen for, at grus og småsten fra den interne vej samt fra lastbilernes hjul køres ud på Nr. Stenderupvej til gene for den øvrige trafik på vejen.

Vi stiller vilkår om, at hvis den offentlige vej Nr. Stenderupvej bliver tilsmudset som følge af kørsel fra grusgraven, så skal vejen fejes/rengøres efter behov og i særlige tilfælde flere gange om dagen. Dermed begrænses risikoen for uheld som følge af glat/fedtvej.

Aftale om udvidelse af del af Nr. Stenderupvej

Det fremgår af lov om offentlige veje § 8, stk. 1, at Kolding Kommune, som vejmyndighed, har ansvaret for at holde vores offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver, og at vi bestemmer, hvilke arbejder, der skal udføres på dens veje, og afholder de udgifter, der er forbundet med blandt andet anlæg, drift og vedligeholdelse af disse veje, med mindre andet er aftalt mellem os og en anden vejmyndighed eller en fysisk eller juridisk person.

I vejloven, der trådte i kraft den 1. juli 2015, er der i § 8, stk. 3, indsat en hjemmel for kommunen til at *"indgå aftaler med en anden vejmyndighed eller en fysisk eller juridisk person om, at denne helt eller delvist afholder udgifterne til arbejder på vejen, som ikke er omfattet af ansvarsfordelingen i stk. 1"*.

Denne bestemmelse skaber en sikker hjemmel for os til at indgå en aftale med blandt andet private grundejere eller virksomheder om, at disse helt eller delvist afholder udgifterne til nye foranstaltninger på en offentlig vej, herunder eventuelle udgifter til den fremtidige vedligeholdelse af disse foranstaltninger.

En offentlig vej, der ikke indgår i det overordnede vejnet, og som ikke umiddelbart kan betragtes som en forbindelse mellem to (lands)byer, må betragtes som en lavt klassificeret vej, og det taler for, at en udvidelse af vejen ikke umiddelbart er omfattet af vores ansvarsforpligtelse efter § 8, stk. 1. Vi vil derfor ved en prioritering af vores opgaver kunne beslutte ikke at udvide vejen.

Den aktuelle vejstrækning af Nr. Stenderupvej er smal – ca. 4 meter – og den indgår ikke i det overordnede vejnet, da der er tale om en bivej på landet.

Vejen kan heller ikke umiddelbart betragtes som en vigtig forbindelsesvej mellem to (lands)byer, da vejen ikke er en direkte forbindelse mellem to landsbyer.

Vi betragter derfor vejen som en lavt klassificeret vej, og vi vurderer derfor, at en eventuel udvidelse af vejen ikke er omfattet af vores ansvarsforpligtelse efter lov om offentlige veje § 8, stk. 1. Vi vil derfor ved prioriteringen af opgaver kunne beslutte ikke at udvide vejen.

Den del af vejstrækningen, der skal udvides, ligger i direkte tilknytning til graveområdet.

Vi vurderer på baggrund af ovenstående, at der, med hjemmel i lov om offentlige veje § 8, stk. 3, kan indgås en aftale med jer om, at I afholder udgifter til udvidelse af den pågældende del af Nr. Stenderupvej.

Da Kolding Kommune har ansvaret for driften af Nr. Stenderupvej, skal vi godkende et vejprojekt, der beskriver det nye anlæg. Godkendelsen af vejprojektet giver vi i denne tilladelse. Vi fører desuden tilsyn med anlægsarbejderne, og der skal holdes en afleveringsforretning, når anlægget overdrages til os til fremtidig drift.

Politiets samtykke til vejadgang

Politiet har givet deres samtykke til etablering af vejadgang til Nr. Stenderupvej med følgende bemærkninger:

Under henvisning til færdselslovens § 92, stk. 1 og § 95, stk. 1 og 3 kan politiet meddele samtykke til den nye afmærkningsplan for vejadgang til ny grusgrav fra Nr. Stenderupvej, 6000 Kolding jf. nedennævnte og det ansøgte med følgende bemærkninger:

- Der skal opsættes C 11.1 – højresving forbudt – ved overkørslen fra grusgraven til Nr. Stenderupvej. Denne færdselstavle bør dog forsynes med undertavle U 4.1, da det formodes, at man kun ønsker højresving forbudt for lastbiler.
- Dette samtykke ophæver samtidig samtykke afgivet under j.nr. 3700-50160-00242-18.

Klagevejledning

Afgørelsen er truffet med hjemmel i § 49, stk. 1 og 4 i Lov om offentlige veje for så vidt angår tilladelse til etablering af ny vejadgang til den offentlige vej Nr. Stenderupvej.

Aftalen om udvidelse af del af Nr. Stenderupvej er indgået med hjemmel i 8, stk. 3 i Lov om offentlige veje.

Du kan klage over denne afgørelse til Vejdirektoratet, Carsten Niebuhrsgade 43, 5. sal, 1577 København V.

Klagen kan indsendes via Vejdirektoratets elektroniske klageblanket på borger.dk. Benyt linket eller gå ind på borger.dk – Samfund og rettigheder – Klagemuligheder – Klagemuligheder i Danmark – Klag til Vejdirektoratet over afgørelser på vejområdet.

Klagen omfatter kun retlige spørgsmål. Det vil sige Vejdirektoratet kun kan tage stilling til, om afgørelsen er lovlig, men ikke til kommunens skøn indenfor lovens rammer – undtaget ekspropriationsager, hvor Vejdirektoratet ligeledes kan tage stilling til skønnet.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne afgørelse og klagen skal være modtaget i Vejdirektoratet inden udløbet af denne frist.

Afgørelsen kan kun indbringes for domstolene, hvis du har udnyttet din klagemulighed.

Venlig hilsen

Lise Nielsen
Landinspektør

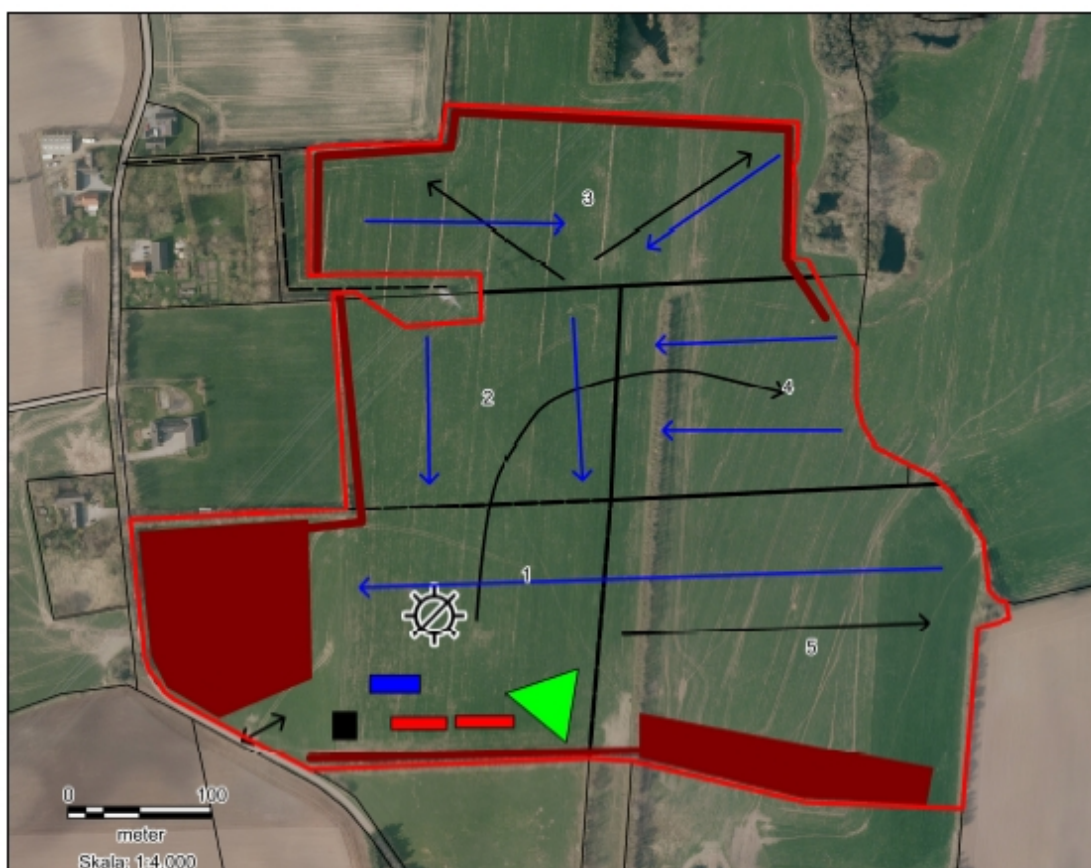
Bilag 5 Tilladelse til vandindvinding fra gravesø

Nymølle Stenindustri A/S
Att.: Jakob Qvortrup Christensen
jakob.qvortrup.christensen@nymoelle.dk
Østre Hedevej 2
4000 Roskilde

26. august 2019 - Sagsnr. 19/21132 - Løbenr. 170894/19

Tilladelse til indvinding af vand fra gravesøen til grusvask og støvbekæmpelse samt til nedsivning og udledning af vaskevand

Nymølle Stenindustri A/S har søgt om tilladelse til indvinding af vand fra en gravesø til vådsortering/grusvask og nedsivning/recirkulering af vaskevand.

Kortudsnit

Graveplan med graveområderne 1-5, graveretning under grundvand (blå pile), graveretning over grundvand (sorte pile), sedimentationsbassin (grøn trekant), produktionsanlæg (Ø med tandjul), containere (røde rektangler), brovægt (blå rektangel), Overjords- og mulddepoter, samt støjvold (rødbrun).

Indhold

Ansøgning	3
Tilladelse	3
Vilkår	3
Afgørelse vedrørende VVM-pligt	5
Samlet vurdering	6
Sagsfremstilling	7
Bilag 1- Klagevejledning	11

Ansøgning

Kolding Kommune har modtaget en ansøgning om vandindvinding fra en gravesø til grusvask og støvbekæmpelse. Der skal i forbindelse med råstofindvinding graves under grundvandsspejler. Råstofindvindingen omfatter ejendommen Hulskovvej 70, 6000 Kolding og matriklerne 1an, 1ae, 1ao, 1ap, Nr. Stenderup By, Eltang.

Der søges om tilladelse til at indvinde 100.000 m³/år til vådsortering af grus og 1000 m³/år til støvbekæmpelse på pladsen. Derudover er der ansøgt om at indvinde op til 50.000 m³ sand, grus og sten pr. år under grundvandsspejl. Indvundet grundvand til grusvask recirkuleres via et sedimentationsbassin med bundfældning og delvist nedsivning.

Tilladelse

Kolding Kommune meddeler følgende tilladelser til Nymølle Stenindustri A/S:

- Indvinding af grundvand fra gravesøen til vådsortering og støvbekæmpelse ifølge VFL¹ § 20 og 21
- Indvinding under grundvandsspejl / grundvandssænkning ifølge VFL § 26
- Tidsbegrænsning på 10 år ifølge VFL § 22
- Nedsivning og udledning af vaskevand ifølge MBL² § 19, stk. 1

Tilladelsen skal udnyttes inden for 2 år fra dags dato.

Vilkår

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Anlæggets placering:

1. Tilladelsen omfatter etablering af en gravesøen på ejendommen Hulskovvej 70, 6000 Kolding og inden for matriklerne 1an, 1ae, 1ao, 1ap, Nr. Stenderup By, Eltang, som fremgår af kortudsnittet.
2. Tilladelsen omfatter endvidere etablering af sedimentationsbassin til bundfældning og delvist nedsivning af vaskevand med tilhørende teknisk anlæg.

Gyldighed, Formål og omfang af indvinding:

3. Denne tilladelse gælder i 10 år og udløber den 1. september 2029.

---

¹ Bekendtgørelse af lov nr. 118 af 22/02/2018 om vandforsyning m.v.

² LBK nr. 241 af 13/03/2019 om miljøbeskyttelse.

4. Såfremt der ønskes fortsat vandindvinding og nedsivning/udledning efter udløbsdatoen, skal der forinden søges om forlængelse af tilladelsen.
5. Formålet med indvindingen er brug til grusvask/vådsortering og støvbekæmpelse på råstofindvindingsområde.
6. Der må samlet indvindes 101.000 m³/årligt.
7. Der må højst oppumpes 45 m³/time fra indvindingssøen.
8. Eventuelle ændring i forhold indvindingen eller andet, der gælder for denne tilladelse skal godkendes af Kolding Kommune.

Indvindingsanlæg:

9. Der må indvindes grundvand fra følgende anlæg:
Jupiter ID: 00190383, som er placeret i råstofindvindingen jf. kortudsnittet.
10. Pumpeanlægget skal være skiltet med tydeligt Jupiter ID.
11. Indvindingen skal tilrettelægges således, at indvindingen af råstoffer, indvinding af vaskevand og udledning af vaskevand altid foretages i gravesøen (-søerne) og sedimentationsbassin uden direkte forbindelse til recipienter. Det vil sige et lukket system.

Grundvandsbeskyttelse

12. Spildolie og andet farligt affald, der fremkommer ved virksomhedens drift, skal opbevares i egnede beholdere, forsynet med spildebakke og placeret under tag og beskyttet mod vejrlig på en oplagsplads med impermeable belægning med fald mod afløb eller sump. Beholderne skal mærkes, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Spild af olie og kemikalier skal opsamles straks.
13. Spild af olie, benzin eller andre farlige kemikalier og stoffer skal straks fjernes og den forurenede jord skal bortskaffes til godkendt deponi efter reglerne om jordflytning (Bek. 1452 af 2015 eller senere udgave) og efter anvisning fra Kolding Kommune via www.jordweb.dk.

Kontrol og indberetning

14. Den oppumpede vandmængde skal registreres. Registrering skal foretages ved hjælp af en timetæller på pumpen, vandmåler eller anden metode, der giver tilsvarende eller bedre nøjagtighed.
15. Der skal udføres en måling, som viser den samlede pumpeinstallations kapacitet udtrykt i m³/time. Pumpens fabrikat samt type skal oplyses skriftligt til kommunen så snart denne idriftsættes.

16. Den oppumpede vandmængde, opgjort for tiden 1. januar til 31. december, skal indberettes til Kolding Kommune senest 1. februar i det følgende år.
17. Skyllenvandet må ikke pumpes eller udledes til vandløb, grøft eller lignende, men alene nedsives til grundvandsmagasinet via bundfældningsbassin / sedimentationsbassin, hvorfra overløb ledes til gravesøen. Gravesøen skal være uden overløb og uden direkte afløb til vandløb, andre søer (recipienter).
18. Bundfældningsbassin skal tømmes efter behov, så dets funktion opretholdes.
19. Der må hverken før, under eller efter vaskeprocessen tilsættes stoffer til skyllenvandet, som ved nedsivning eller tilbageløb i gravesøen kan forurene grundvandet.
20. Ved endt råstofindvinding skal bundfældningsbassinet efterbehandles i overensstemmelse med grave- og efterbehandlingsplanen ifølge råstoff tilladelsen.

Bestemmelser efter Vandforsyningsloven mv.

Ændringer af forhold, der ligger til grund for tilladelsen, kræver godkendelse fra Kolding Kommune.

Ansøger er erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under anlæggets drift jf. Vandforsyningsloven³.

Overtrædelse af vilkår fastsat efter Vandforsyningsloven kan straffes efter lovens § 84.

Tilsyn

Kolding Kommune har tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Såfremt vilkårene ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning ifølge Vandforsyningslovens § 34.

Afgørelse vedrørende VVM-pligt

Det er Region Syddanmark, der træffer afgørelse efter §§ 21 og 25 i miljøvurderingsloven⁴ i forhold til sager om råstofindvinding. Miljøvurderingsafgørelsen omfatter også den ansøgte vandindvinding.

Habitatvurdering

Tilladelse til indvinding af grundvand og overfladevand er omfattet af §§ 7 og 8 i habitatbekendtgørelsen⁵. Der skal derfor foretages en vurdering af, om indvindingen af

---

³ LBK nr. 118 af 22/02/2018 om vandforsyning mv.

⁴ LBK 448 af 10. maj 2017 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

⁵ Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

grundvand i sig selv eller i forbindelse med anden vandindvinding kan påvirke et Natura-2000 område eller bilag IV-arter væsentligt.

Det vurderes, at den ansøgte indvinding ikke vil have mærkbar påvirkning af Natura-2000 områder eller bilag IV-arter.

Offentliggørelse og klagefrist

Kommunens afgørelse om indvindingstilladelse og nedsivning/udledning af grundvand fra gravesøen samt VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.kolding.dk i **uge 35**. Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. klagevejledningen, der findes sidst i tilladelsen.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at natur beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven⁶ og Habitatdirektivet⁴ ikke vil blive mærkbart påvirket af indvindingen.

Det indvundne grundvand recirkuleres og genanvendes, skønsmæssig i op til ca. 80 % af den samlede mængde.

Den efterfølgende retablering af råstofområdet med begrænsning i anvendelse af sprøjtemiddel og gødskningsbrug vil give en god fremtidig beskyttelse af grundvandsressourcen i området.

Det vurderes, at indvinding af grundvand fra gravesøen ikke vil medføre uacceptable påvirkninger af andre indvindingsboringer i området.

Hvis der er i tvivl om noget i tilladelsen, er du/I velkommen til at kontakte nedenstående sagsbehandler på tlf.: 79 79 74 44 eller e-mail: daha@kolding.dk

Venlig hilsen

Dariush Hakimi
Miljøsagsbehandler

Kopi til

Knud Henrik Daugaard-Hansen, Nr. Stenderupvej 28, 6000 Kolding
Danmarks Naturfredningsforening, e-mail: dnkolding-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
Forbrugerrådet, e-mail: fbr@fbr.dk

---

⁶ LBK nr. 241 af 13/03/2019 om miljøbeskyttelse.

Sagsfremstilling

Kolding Kommune har i juli 2019 modtaget en ansøgning fra Nymølle Stenindustri A/S om tilladelse til at indvinde grundvand fra gravesøen, der fremkommer ved råstofgravning på ejendommen Hulskovvej 70, 6000 Kolding.

Råstofindvindingen sker på matriklerne 1an, 1ae, 1ao, 1ap, Nr. Stenderup By, Eltang, som fremgår af kortudsnittet.

Der skal indvindes råstoffer under grundvandsspejl hvilket kræver tilladelse jf. vandforsyningslovens § 26. Der er ansøgt om at kunne grave op til 50.000 m³ sand, grus og sten under grundvandsspejl pr. år.

Den oppumpede grundvand skal anvendes til grusvask/vådsortering og støvbekæmpelse, og vil efterfølgende samles op igen sedimentationsbassin/bundfældningsbassin. Vandet vil herfra genanvendes ved overløb til gravesøen.

Det er Region Syddanmark, der meddeler råstof tilladelserne og står for afgørelsen om miljøvurdering af den samlede projekt som også omfatter vandindvindingen.

Vandmængder og indvindingsanlæg

Der søges om indvinding af 100.000 m³/år grundvand til vådsortering, og 1000 m³/år grundvand til støvbekæmpelse inden for råstofindvindingsområdet.

Indvindingsanlægget består af en pumpe til indvinding fra gravesøen, ledningsanlæg til at led det brugt vaskevand til en sedimentationsbassin / en bundfældningsbassin og et overløb, hvorfra det bundfældede vand ledes tilbage til gravesøen til genanvendelse. Der sker således delvis nedsivning og delvis udledning af vand fra bassinet til genanvendelse.

Der regnes med at en indvinding med timekapacitet på maksimalt 45 m³/timen ud fra et daglig behov på 450 m³ er tilstrækkeligt til at dække behovet.

Det indvundne vandmængde skal registreres og oplyses årligt til Kolding Kommune, jf. vilkår herom.

Områdeafgrænsning

Råstofområdet er et Landbrugsareal og i nærområdet findes der nogle naturtyper (mose, sø og vandløb), som er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens⁷ §3.

Indvindingsområdet ligger

- Inden for område med drikkevandsinteresse (OSD)
- Inden for indvindingsopland til en almen vandforsyning (Bøgebjerg Vandværk)
- Uden for nitratfølsomme indvindingsområder (NFI)
- Delvis inden for grundvandsdannende opland

---

⁷ LBK nr. 240 af 13/03/2019 om naturbeskyttelse.

Grundvandet har i det regionale grundvandsmagasin har retning mod syd, sydøst.

Geologiske og hydrogeologiske forhold i området

Området er et svagt kuperet morænelandskab fra sidste istid med to nedskårede vandløbsraviner ca. 500-600 meter mod øst og mod syd.

Jordartskortet og boredata fra udførte råstofboringer i grusgravningsområdet viser, at fra terræn og under muldlaget træffes et lag af moræneler på mellem 1,5 til 5 meter. Under moræneler er der i undersøgelsesboringerne truffet kvartære aflejringer af sand, grus og sten med stedvis indslag af ler og silt lag.

Der er truffet vandspejl i undersøgelses boringerne i grusgravområdet i intervallet 8 til 10 meter under terræn.

Almene vandværker i området, herunder Bøgebjerg Vandværk, indvinder fra dybere kvartære grundvandsmagasin af smeltevand (S3). ifølge Stentens grundvandskortlægning er grundvandsressourcen, kvartæret sans (S3), inden for grusgravningsområdet velbeskyttet med over 15 meter akkumuleret lerlag.

Der er dog fundet spor af pesticidrester i flere boringer inden for kortlægningsområdet, herunder også Bøgebjerg Vandværk.

Grundvandspotentiale i kvartære sand, S3, viser at grundvandet har retning mod sydøst.

Da der afrømmes lag af sand, grus, ler og silt fra området, vil sårbarhed af grundvandsressourcen øges. Det er vigtigt at området efterbehandles så brug af pesticider begrænses mest muligt.

Grundvandsforekomsternes tilstand

Indvindingsøen er beliggende i Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland.

Vandområdeplanen for området, viser god kvantitativ tilstand i den regionale grundvandsmagasin i den sydlige del af grusgravningsområdet.

Der findes ikke oplysninger om kvantitativ tilstand i den nordlige del af graveområdet, men den samlede tilstand (kvalitativ og kemisk) er vurderet til ringetilstand i Vandområdeplanen.

Vandindvindingen foregår dog fra det sekundært terrænnære magasin, som recirkuleres.

Det vurderes, på baggrund af oplysningerne fra Statens grundvandskortlægning og data fra de eksisterende boringer og indvindingsanlæg, at grundvandsressourcen i området indtil videre er tilstrækkelig, og at indvindingen fra den ansøgte nye boring ikke vil påvirke ressourcen væsentlig - hverken i forhold til tilgængelig vandmængde eller i forhold til gendannelse af grundvand.

Indvindingens påvirkning af andre boringer i området

Den nærmeste private vandindvinding ligger ca. 150 meter fra graveområdet og tilhører ejendommen Nr. Stenderupvej 91, 6000 Almind.

Den nærmeste markvandingsboring ligger ca. 1,6 km sydøst for graveområdet. Den nærmeste vandværksboring, der tilhører Almind Vandværk, ligger ca. 2,2 km for graveområdet.

Indvinding fra gravesøen vurderes ikke at medføre nogen påvirkning af vandspejlet i andre boringer.

Indvindingens påvirkning af det hydrologiske system og beskyttet natur

Inden for en afstand af ca. 500 meter fra graveområdet, som vist på kortudsnittet, findes der to vandløb, hhv. mod øst og syd, beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven.⁸

Forskellen i koterne mellem vandspejlet i vandløbende og vandspejlet i gravesøen er beregnet til omkring 8 meter. Det er vurderet, at der ikke er sandsynlighed for hydraulisk kontakt til vandløbene fra graveområdet.

Der er ingen §3 beskyttet natur inden for det ansøgte graveområde. Der er en række kortlagte beskyttede naturtyper (sø, mose, overdrev) i umiddelbar nærhed af graveområdet (inden for 150 meters afstand).

Det generelle vandspejl i graveområdet ligger omkring kote 50. Laveste vandspejlskote blandt beskyttede moser og søer i området, er oplyst til 57,3.

Der vil således være en forskel mellem vandspejl i vådgravningen og de beskyttede naturtyper mose og sø/vandhul på 7-10 meter.

Det er vurderet, at hvis der holdes en afstand mellem gravning og de nævnte naturtyper på minimum 10 meter, vil der ikke ske gennembrydning af den hydrauliske barriere, der adskiller vandfladerne.

Det vurderes, at vandindvinding fra gravesøen ikke vil medføre nogen risiko for væsentlig påvirkning af §3 registrerede vandløb og natur.

Særlige arter

Der er ikke registreret tilstedeværelse af særlige arter inden for eller i umiddelbar nærhed af graveområdet, og Kolding Kommune har ikke kendskab til nogen registrering af bilag IV arter tæt ved kildepladsen.

---

⁸ LBK nr. 240 af 13/03/2019 om naturbeskyttelse.

Beskyttelsesområder

Graveområdet ligger uden for alle beskyttelseslinjer. De nærmeste beskyttede sten- og jorddige ligger hhv. i den østlige og nordvestlige afgrænsning af det ansøgte graveområde.

Der er ingen fredede fortidsminder eller områder i nærheden af graveområdet.

Der er ingen internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) inden for en radius af mindst 5 km fra graveområdet.

Det vurderes, at etablering af gravesøen som følge af vådgravning med tilhørende tekniske anlæg ikke vil have væsentlig påvirkning af beskyttelsesområder.

Forurenede grunde

Der er hhv. ca. 890 meter til V1 (formodet) og 930 meter til V2 (konstateret) registrerede forureningslokaliteter fra ansøgt graveområde. På grund af den forholdsvis store afstand og indvindingens karakter, vurderes indvindingen ikke at have væsentlig påvirkning ift. forureningen.

Det er Region Syddanmark, der er myndighed i forhold til kortlægning og oprydning af jordforureningerne.

Øvrige punktkilder

Afstandskravene til mulige forureningskilder herunder olietanke, nedsivningsanlæg, og andre spildevandsanlæg, jordvarmeanlæg m.v. overholdes.

Støj- og støvpåvirkninger (afstand til nabo)

Det vurderes, at vådsortering ikke vil have forårsage større støj end der vil tillades og fremgår af Region Syddanmarks vilkår ift. råstoftilladelsen. Der vil ske en minimering af støvproblemer i næreområdet ved at bekæmpe støv med vand fra gravesøen.

Bilag 1- Klagevejledning

Hvad kan man klage over? Retslige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på <http://naevneneshus.dk>

Klageportalen kan tilgås via www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har oprettet en supportfunktion, som klager kan kontakte, hvis der opstår spørgsmål. Supportfunktionen kan kontaktes på e-mail nmkn@naevneneshus.dk eller på telefon nr. 7240 5600.

Hvad er klagefristen? Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, og det vil sige senest d. **23. september 2019**.

Hvad koster det at klage? Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Dette gælder også for en anmodning om genoptagelse. Virksomheder og organisationer skal betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage. Det nævnte gebyr reguleres den 1. januar hvert år.

Klagegebyr opkræves af Nævneshuset. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Søgsmål

Et evt. søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt ansøgeren og offentligt bekendtgjort.

Bilag 6 Udtalelse fra museet

Nymølle Stenindustrier A/S

Lægårdsvej 18

8520 Lystrup

Att.: Per-Ulrik Jensen

Haderslev, den 13. oktober 2014

JR.NR. 14/4367-8.1.18

Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding syd for Møsvrå på matr. 2a Møsvrå By, Almind ejerlav samt matr. 1an, 1ae 1ao, 1ap og 3h Nr. Stenderup By, Eltang ejerlav (Kolding kommune).

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev sagsnr: 14/4367-8.1.18

Udtalelse i henhold til museumslovens § 25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget en forespørgsel om det areal og har på det foreliggende grundlag foretaget arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af det berørte areal.

Museet skal her gøre opmærksom på, at der langs flere steder matrikelgrænserne inden for og tæt ved arealet findes beskyttede diger, som er omfattet af Museumslovens §29a (se kortbilag 2). Ifølge museumslovens § 29a må der ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. Det skal dog her bemærkes, at den arkæologiske udtalelse alene forholder sig til risikoen for at træffe på væsentlige fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det ansøgte areal.

Det ansøgte areal er på godt 64 ha ligger mellem Møsvrå og Eltang / Nr. Stenderup på et markant højdedrag med spredte søer og små vandløb. Højdedraget afgrænses mod øst og syd af dybe ådale. Omkring arealet er der registreret adskillige væsentlige jordfaste fortidsminder både gravhøje fra stenalder og bronzealder samt bopladser og gravpladser fra bl.a. jernalderen og endelig er der registreret flere offerfund af mosepotter fra jernalderen (bl.a. sb. 2, 4, 6, 31 og 52 Eltang sogn) (se kortbilag 1). Vi ved desuden af erfaring, at man i forhistorisk tid foretrak en beliggenhed, som det ansøgte areal netop har - højt i terrænet og tæt ved vand, når man skulle anlægge sine bopladser.

På den baggrund er det Museets vurdering, at der er **høj risiko** for, at træffe på væsentlige jordfaste fortidsminder ved jordarbejde på arealet. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse af arealet, inden jordarbejdet går i gang.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige fortidsminder på arealet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da arealet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev udarbejder gerne ved henvendelse fra bygherre budget og tidsplan for en forundersøgelse af arealet. Henvendelse til Per Ethelberg: 73 52 34 62 eller Hans Chr. Andersen: 73 52 34 67.

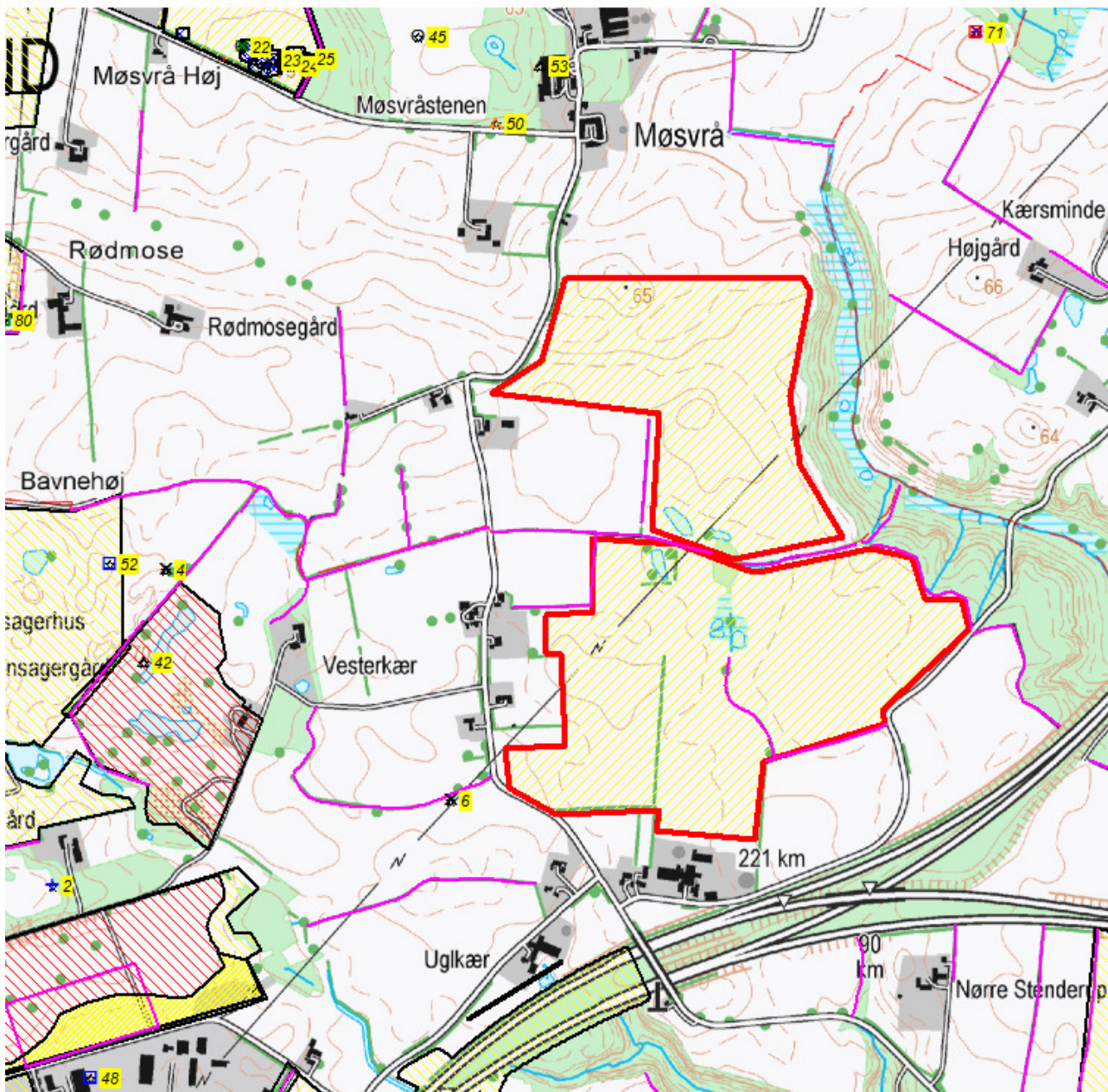
Med venlig hilsen

Anne Birgitte Sørensen

Museumsinspektør

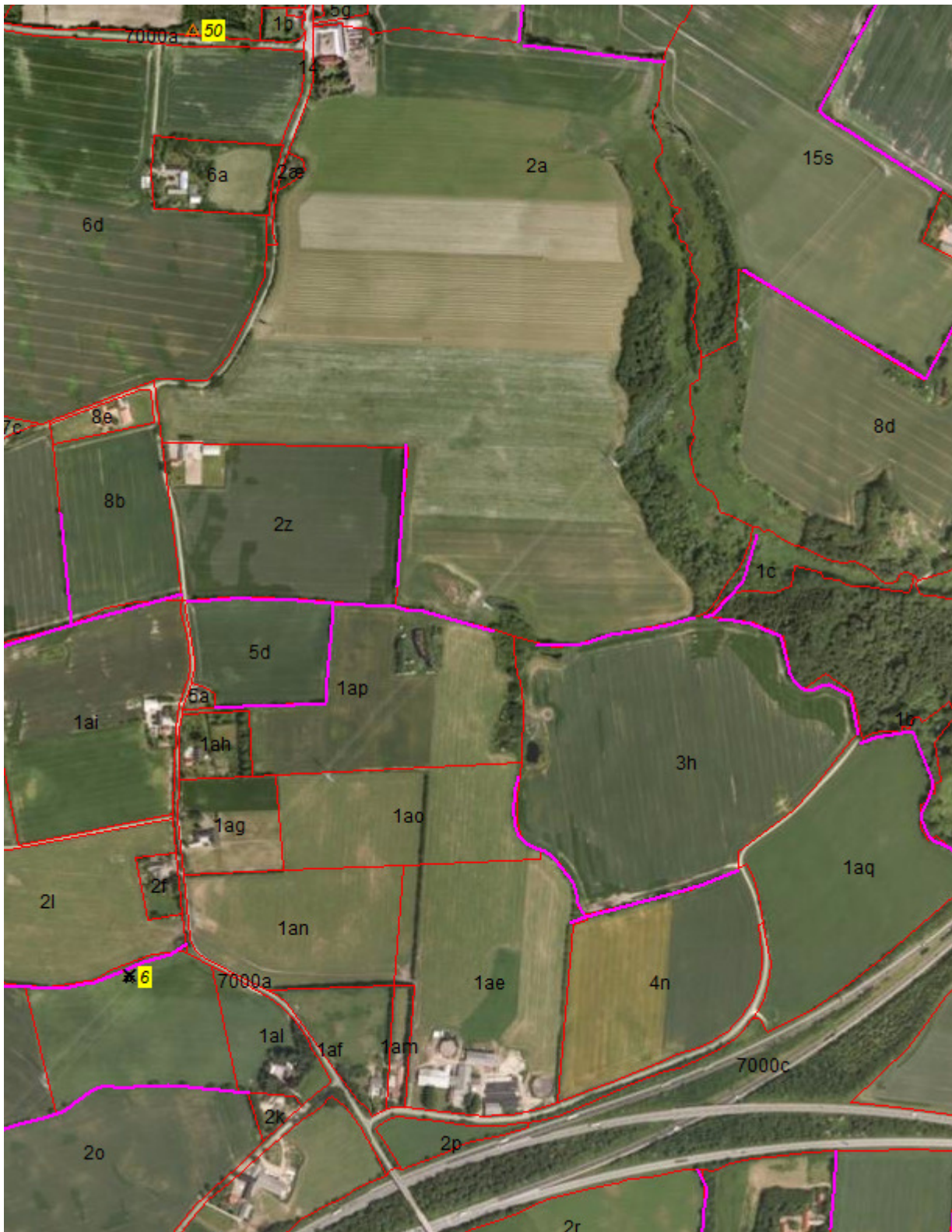
planer@museum-sonderjylland.dk

Kortbilag 1 til 14/4367-8.1.18 Vedr. erhvervmæssig råstofindvinding syd for Møsvrå på matr. 2a Møsvrå By, Almind ejerlav og matr. 1an, 1ae 1ao, 1ap og 3h Nr. Stenderup By, Eltang ejerlav(Kolding kommune). Det berørte område er markeret med rød kontur. Fortidsminderne er markeret med numre på gul baggrund. Beskyttede diger er markeret med lilla streg – se også kortbilag 2 nedenfor.

Kortbilag 2 (vedr. diger) til 14/4367-8.1.18 Vedr. erhvervmæssig råstofindvinding syd for Møsvrå på matr. 2a Møsvrå By, Almind ejerlav og matr. 1an, 1ae 1ao, 1ap og 3h Nr. Stenderup By, Eltang ejerlav(Kolding kommune). Beskyttede diger er markeret med lilla streg.

Bilag 7 Afgørelse fra Kolding Kommune om et beskyttet dige ved Møsvrå Grusgrav

Afgørelse fra Kolding Kommune om et beskyttet dige ved Møsvrå Grusgrav

Du ansøgte d. 26. marts 2020 på vegne af lodsejer Knud Henrik Daugaard-Hansen, Nr. Stenderupvej 28, 6000 Kolding om efterfølgende dispensation til at fjerne et ca. 150 m langt dige i skel mellem matr. nr. 1ao og 3h Nr. Stenderup By, Eltang, som angiveligt er fjernet mellem 2013 og 2014, samt om dispensation til at fjerne resten af det nord-sydgående mellem matr. nr. 1ae og 3h Nr. Stenderup By, Eltang, ca. 110 m.

Kolding Kommune har efterfølgende bedt Museum Sønderjylland om en kulturhistorisk udtalelse i forbindelse med sagsbehandlingen, og Kolding Kommune har besøgt stedet.

Museum Sønderjylland har gjort opmærksom på, at ældre kortværk viser en signatur på hele strækningen for grøft, snarere end dige. Det er i modstrid med signaturvisningen fra det seneste 4 cm-kort før 1/7 1992, som ellers indikerer et beskyttet dige på stedet, jævnfør § 1 i *Bekendtgørelse om beskyttede sten- og jorddiger*. Jeg vedhæfter kortblad fra 1868 og historisk kort fra 1920-erne, samt 4 cm-kortet fra før 1/7 1992.

Ved besigtigelse af digestrækningen på stedet kunne det konstateres, at den sydlige del af digestrækningen fremstår som en grøft, bevokset med et levende hegn. Jeg vedhæfter to fotografier fra besigtigelsen af den sydlige del af digestrækningen (IMG_3579 og IMG_3584). Den nordlige del af digestrækningen er nu udsat for graveaktivitet, men formodes også allerede påvirket/fjernet mellem 2013 og 2014.

På baggrund af de nævnte kortværk og besigtigelse på stedet vurderer Kolding Kommune, at der ikke er eller har været et beskyttet dige efter museumslovens § 29a på de ansøgte digestrækninger - det vil sige både diget mellem matr. nr. 1ao og 3h og dettes forlængelse mod syd mellem matr. nr. 1ae og 3h, i alt ca. 260 m. Se det vedlagte luftfotografi fra 2020.

Sagen anses herefter som afsluttet.

Denne afgørelse sendes cc til orientering til de organisationer, der efter reglerne modtager kommunens afgørelser om museumslovens § 29a - altså afslag eller dispensation på ansøgning om dispensation - selvom nærværende afgørelse ikke er af en sådan karakter.

Venlig hilsen

Søren Mikael Brandt-Møller
Skov- og Landskabsingeniør

—
79 79 74 51
25 77 65 03
somo@kolding.dk

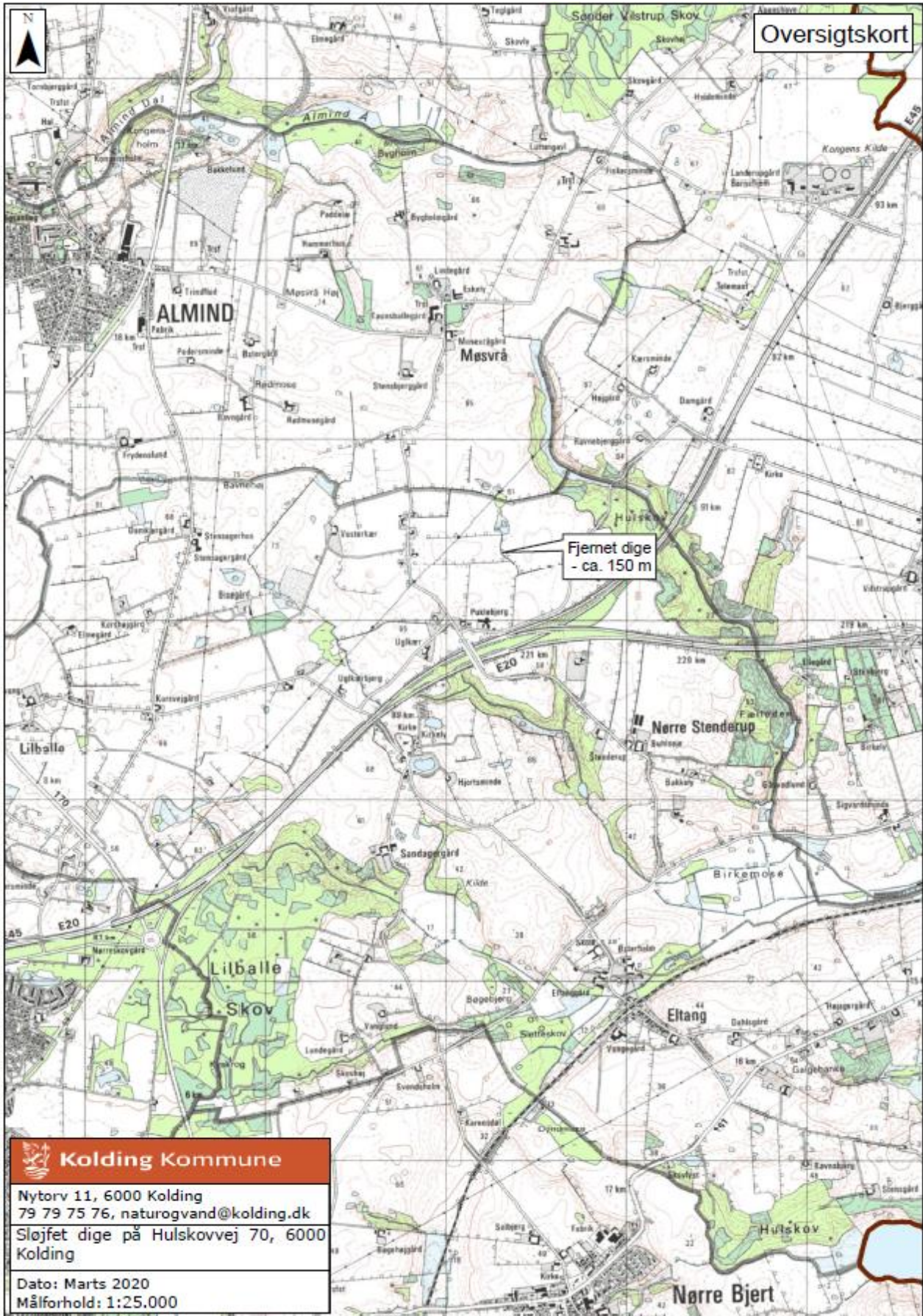

**Kolding
Kommune**

en del af trekantområdet

By- og Udviklingsforvaltningen
Natur og vand

Øversigtst Kort

Fjernet dige
- ca. 150 m

 Kolding Kommune

Nytorv 11, 6000 Kolding
79 79 75 76, naturogvand@kolding.dk
Sløjfet dige på Hulskovvej 70, 6000 Kolding

Dato: Marts 2020
Målforhold: 1:25.000